КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 107 (6711).

29 МАЙ ШАНБА

1976 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПИЛЛА ТОПШИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА

28 МАЙГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Процент ҳисобида)

Янгийўл	2,2	131,5
Чиноз	5,2	127,7
Оққўрғон	1,5	126,5
Бекобод	3,7	123,7
Тошкент	3,2	122,2
Ўрта Чирчиқ	9,8	120,7
Калинин	4,5	115,7
Қуйи Чирчиқ	18,5	114,3
Бўка	34,8	100,3
Пискент	18,1	85,5
Оржоникидзе	14,1	69,9
Оҳангарон	—	—
Бўстонлиқ	—	—
Юқори Чирчиқ	—	—
Область бўйича	8,8	88,7

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

25-27 майда КПСС Марказий Комитетида ташқи мамлакатлардаги совет муассасалари вакилларининг КПСС Марказий Комитети бир қанча бўлимлари, марказий матбуот, радио, телевидение органлари ва информация агентликлари раҳбарлари билан биргаликда кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда КПСС XXV съездининг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги қарорларини пропаганда қилишни янада кучайтириш масалалари атрофлича муҳокама қилинди.

Кенгаш иштирокчилари иш тажрибаларини ўртоқлашдилар, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети номидан КПСС XXV съездида қилган ҳисобот докладида қўйилган вазифалар асосида информациянинг мазмунини, ғоявий йўналишини ва сифатини янада такомиллаштириш борасидаги вазифаларни қараб чиқдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин кенгаш иштирокчилари ҳузурида нутқ сўзладилар.

ПИЛЛАКОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Ўрта Чирчиқ районининг кумуш тола ижодкорлари давлатга пилла топшириш бўйича социалистик мажбуриятни бажаришди. Давлат қабул пунктига 119432 килограмм пилла топширилди. Ҳар қути уруғдан 58 килограммдан пилла олинди. Бу улкан ютуққа А. Икромов номли колхоз пиллакорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Улар ҳар қути уруғдан 70 килограммдан кумуш тола йиғиб олдилар ва йиллик планни 132 процент бажардилар.

Шунингдек, планни В. Терешкова номли колхоз пиллакорлари 119, «Ленин йўли» колхози 127, Энгельс номли колхоз 110,2, ТИИИМСХ тажриба хўжалиги 118, «Коммунизм» колхози 109 процентга етказдилар. Илғор пиллакорлардан Худобоева Анор тўрт қути уруғдан 420 килограмм, Аслонова Хафиза (Свердлов номли колхоз) ҳар қути уруғдан 120 килограмм, Қодирова Турди (Энгельс номли колхоз) 125 килограмм, Абдуназарова Гулчеҳра («Ленин йўли» колхози) 121 килограммдан пилла топширдилар.

Етиштирилган мўл пилла ҳосилини йиғиб давлатга топшириш давом этмоқда.

М. МИРЗАЁҚУБОВА.

ШАРТНОМА ИМЗОЛАНДИ

28 майда Кремлда тинч мақсадларда ер остида ядро портлатишлари тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасида шартнома имзоланди. Бу шартномани тайёрлаш тўғрисида томонлар олий даражадаги Совет-Америка учрашувлари вақтида келишиб олган эдилар.

Шартномани ва унга илова қилинган протоколни Совет Иттифоқи номидан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев имзолади.

Ҳужжатлар имзолангандан кейин ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Шартномани имзолаш маросимида Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. У. Черненко ўртоқлар, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Шунингдек АҚШнинг СССРдаги элчиси У. Ж. Стессел ҳам иштирок этди.

Тинч мақсадларда ер остида ядро портлатишлари тўғрисидаги шартнома ва унга илова қилинган протоколни айни вақтда Вашингтонда АҚШ президенти Ж. Форд ҳам имзолади.

(ТАСС).

Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи

Ҳурматли ўртоқлар!
Жаноблар!

Бугун Москвада ва Вашингтонда тинч мақсадларда ер остида ядро портлатишлари тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида тузилган шартнома имзоланмоқда. Бу шартномани Америка номидан президент Ж. Форд имзолади.

Бундай шартномани тайёрлаш ҳақидаги қарор олий даражадаги Совет-Америка учрашувлари вақтида қабул қилинган эди. Эндиликда бу қарор амалга ошди. Биз бундан мамнунмиз.

Фойдали иш қилинди, деб ишонч билан айтиш мумкин. Янги шартномада ер остида ядро портлатиши ҳақида гап боради. Бу шартнома ана шу портлатишлардан тинчлик ва фақат тинчлик мақсадларидагина фойдаланишни таъминлаши лозим. Бу борада зарур гарантиялар, шу жумладан контрол ҳақидаги низомлар кўзда тутилган. Шу билан бирга шартнома атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасида СССР билан АҚШ ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга ёрдам беради. Бошқа мамлакатлар ҳам бундан наф кўради.

Илгари тузилган битимлар билан бир қаторда бу шартнома қурол-яроғларнинг кўпайтирилишини тўхтатишга, ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тўхтатиш мақсадларига эришишга қаратилган тадбирларнинг яна бир бўғинидир.

Шартноманинг сиёсий аҳамияти, шубҳасиз, яна шундан иборатки, у Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги муносабатларни ижобий тарзда ривожлантиришнинг йўлидаги конкрет қадамдир.

Эришилган муваффақият ҳақида — тинч мақсадларда ядро портлатиши тўғрисидаги шартнома тузилганлиги ҳақида гапирганда, айни вақтда ҳал этилиши лозим бўлган бир қанча йирик проблемалар ҳам борлигини эслатиб ўтиш керак. Стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида узоқ муддатли янги битимни ишлаб чиқишни тугаллаш шундай проблемалардандир. Шу муносабат билан Совет Иттифоқи аввалгидек ҳозирда ҳам бунинг учун қўлидан келган ҳамма чораларни кўражагини яна таъкидлаб ўтишни истайман.

Биз бошқа мамлакатлар билан ҳамкорликда қуролланиш пойгасини тўхтатишга, қуролсизланишга олиб борадиган тадбирларни зўр ғайрат билан кенг кўламда бажара боришга тайёрмиз. Тинчлик ва халқаро хавфсизликни бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, уруш хавфини давлат ўртасидаги муносабатлардан мустаҳкам равишда чиқариб ташлашдан ҳам юксак ва олижаноб мақсад йўқ.

Партиямиз XXV съезди шу мақсадга амал қилиб, конкрет тадбирлар программасини илгари сурди. Бу программанинг амалга оширилиши қурол-яроғларнинг хатарли равишда кўпайтирилаётганлигига чек қўйибгина қолмай, қурол-яроғларнинг тўпланиб қолган запасларини сон жиҳатдан қисқартиришга, амалда қуролсизланишга қатъий равишда ўтишни ҳам таъминлаган бўлур эди. Ҳукуматлар, давлатларнинг масъул ходимлари ана шу масалаларни ҳал этиш жуда зарур эканлигини ҳаётнинг ўзи тақозо этаётганлигини аниқ-равшан билиб олишлари керак.

ХУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пилла топшириш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун область «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»га ёзиладилар:

Янгийўл райони (район партия комитетининг биринчи секретари **А. Алимов,** район ижроия комитетининг раиси **Т. Ортиқхўжаев,** район комсомол комитетининг секретари **А. Абдуллаев,** қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **В. Еремеев,** бош пилла қуритиш идорасининг директори **Ж. Ёқубов** ўртоқлар).

Оққўрғон райони (район партия комитетининг биринчи секретари **Э. Ҳатамов,** район ижроия комитетининг раиси **С. Ғойипов,** район комсомол комитетининг секретари **А. Нишонов,** қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Р. Усмонов,** бош пилла қуритиш идорасининг директори **Б. Машрапов** ўртоқлар).

Тошкент райони (район партия комитетининг биринчи секретари **Ю. Толипов,** район ижроия комитетининг раиси **И. Турсуметов,** район комсомол комитетининг секретари **Н. Лутфуллаев,** район қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи **Р. Усмонова,** бош пилла қуритиш идорасининг директори **М. Ҳамидов**).

Бекобод райони (район партия комитетининг биринчи секретари **З. Маҳсумов,** район ижроия комитетининг раиси **З. Қодиров,** район комсомол комитетининг секретари **А. Абдурашидов,** район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **М. Чалаков,** бош пилла қуритиш идораси директори **К. Чумаков**).

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Ленин номли колхоз (раиси **Н. Авазов,** партия ташкилотининг секретари **Ж. Йўлдошев,** пиллачилик бўйича агротехник **Ҳ. Расулов**).

Калинин номли колхоз (раиси **Р. Отабоева,** партия ташкилотининг секретари **М. Хожимуҳамедов,** пиллачилик бўйича агротехник **Т. Тўхтаев**).

БЕКОБОД РАЙОНИ БЎЙИЧА

Навоий номли колхоз (раиси **А. Султонов,** партия ташкилотининг секретари **Э. Эргашев,** пиллачилик бўйича агротехник **Р. Абдуллаев**).

Ленин номли колхоз (колхоз раиси **Х. Ҳамроқулов,** партия ташкилотининг секретари **В. Хан,** пиллачилик бўйича агротехник **М. Мирзааҳмедов**).

1-«Далварзин» совхози (директори **И. Сотиболдиев,** партия ташкилотининг секретари **Ш. Қўшмонов,** ишчилар комитетининг раиси **Э. Усмонов,** пиллачилик бўйича агротехник **М. Кимсанбоев**).

2-«Далварзин» совхози (директори **А. Қозоқбоев,** партия ташкилотининг секретари **У. Исабоев,** ишчилар комитетининг раиси **С. Алиқулов,** пиллачилик бўйича агроном **А. Бозорбоев**).

3-«Далварзин» совхози (директори **Ю. Аҳмедов,** партия ташкилотининг секретари **А. Мусаев,** ишчилар комитетининг раиси **Ш. Худойбердиев,** пиллачилик бўйича агрономи **Э. Маматов**).

Ойбек номли совхоз (директори **З. Ғозиев,** партия ташкилотининг секретари **Р. Хожимуротов,** ишчилар комитетининг раиси **А. Худойбердиев,** пиллачилик бўйича агрономи **Ш. Эсонбоев**).

«Победа» колхози (раиси **Д. Қўзибоев,** партия ташкилотининг секретари **П. Рисбоев,** пиллачилик бўйича агротехник **Н. Худойқулов**).

Дзержинский номли колхоз (раиси **К. Эгамназаров,** партия ташкилотининг секретари **А. Туронов,** пиллачилик бўйича агротехник **А. Тўрақулов**).

КАЛИНИН РАЙОНИ БЎЙИЧА

Куйбишев номли колхоз (раиси **С. Қорабоев,** партия ташкилотининг секретари **А. Абдулқосимов,** пиллачилик бўйича агротехник **Ҳ. Салимова**).

Оржоникидзе номли колхоз (раиси **С. Ғиёсов,** партия ташкилотининг секретари **С. Айтубаев,** пиллачилик бўйича агротехник **С. Тўхтабоева**).

«Москва» колхози (раиси **К. Абдуллаев,** партия ташкилотининг секретари **Н. Қудратов,** пиллачилик бўйича агротехник **М. Одилова**).

«Назарбек» совхози (директори **Ҳ. Қорахўжаев,** партия ташкилотининг секретари **Р. Исамуҳамедов,** ишчилар комитетининг раиси **Т. Жабборов,** пиллачилик бўйича агроном **Э. Нишонов**).

Гагарин номли совхоз (директори **А. Абдуллаев,** партия ташкилотининг секретари **Т. Исҳоқов,** ишчилар комитетининг раиси **Н. Гусалиев,** пиллачилик бўйича агроном **С. Абдураҳмонов**).

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Озод» колхози (раиси **Х. Алишев,** партия ташкилотининг секретари **М. Жуманов,** пиллачилик бўйича агротехник **Н. Миржалолов**).

Охунбобоев номли колхоз (раиси **А. Холиқов,** партия ташкилотининг секретари **А. Умурзоқов,** пиллачилик бўйича агротехник **А. Худойбеков**).

ТОШКЕНТ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Сабзавот-полиз экинларини илмий-текшириш институти (директори **И. Каримов,** партия ташкилотининг секретари **Н. Хизканов,** ишчилар комитетининг раиси **А. Расулов**).

Ильич номли колхоз (раиси **С. Раҳматуллаев,** партия ташкилотининг секретари **А. Қозоқбоев,** пиллачилик бўйича агротехник **М. Маҳмудхўжаев**).

ГАЗЛИГА — ЁРДАМГА

УЛАР тўққиз киши. Тўққиз серғайрат, оловқалб йигит-қизлар. Тошкент совет савдоси техникумининг бу ажойиб ёшлари эртага Газлига йўл оладилар.

Дарҳақиқат чинакам дўст оғир кунларда синалар экан. Ўн йил муқаддам республикамиз пойтахтида табиий офат рўй берганда ҳам ана шундай бўлган, мамлакатимизнинг ҳамма еридан, кўплаб дўст социалистик давлатлардан минглаб бинокорлар Тошкентга келган эдилар. Бугун эса дўстлар бошига кулфат тушган Бухоро ва Газлига, янги ва замонавий шаҳарлар бунёд қилиш учун отланмоқдалар.

Биринчилар қатори Газлига йўл олаётганлар орасида ана шу тўққиз йигит-қиз ҳам бор. Уларнинг айримлари бу йил ўқишни тугатиб доимий ишлаш учун, қолганлари эса учинчи курс студентлари бўлиб, ёзги каникулларида бинокорларга ёрдам бериш ниятида жўнаб кетишмоқда.

— Биз Газлига боришга аҳд қилган ёшлар билан суҳбатлашдик, — дейди «Средазгазурс» савдо бўлими бошлиғининг ўринбосари В. Е. Олейник. — Уларнинг ҳаммаси серғайрат, ажойиб йигит-қизлар. Баъзида ёшлар узоқни ўйламай, бирор қарорга келадилар-у, кейинчалик қийинчиликлар олдида довдираб қоладилар. Лекин бу тўққиз йигит-қиз ундайлардан эмас. Газлида чиндан ҳам катта ёрдам беришларига ишончимиз комил.

Қайта тиклаш ишлари жадал суръатлар билан бошлаб юборилган ҳозирги кунларда Газлида умумий овқатланиш вагонлари ташкил этилмоқда. Эртага жўнаб кетаётган ташаббускор ёшлар ана шу вагонларда янги Газли бунёдкорларига ширин-шакар таомлар тайёрлаб берадилар.

...ТЕХНИКУМНИНГ коллективи ўз вакилларини Газлига жўнатишга бағишланган митингга тўпланган. Шуниси диққатга сазоворки, билим юртининг яна кўплаб ёшлари ҳам ёрдам қўлини чўзишга шай туришипти. Улар кўтариб олган шиорлар бўлажак савдо ва овқатланиш ходимлари иложи борича тезроқ Газлига жўнаб кетишга ошиқаётганлигидан далолат беради. Лекин, бундай масъулиятли зарбдор участкаларга энг яхшилар юборилиши ҳаммага маълум. Шунинг учун ҳам улар ўқишда, жамоат ишларида ўзларини кўрсатишлари керак.

— Орангизда дўстларни оғир кунда қўллаб-қувватлашга отилиб чиққан ёшлар кўп эканлиги ҳаммамиз учун қувончли, — деди митингни очган техникум директори ўртоқ Ю. Расулов. — Совет ёшлари ҳар доим ўрнак кўрсатиб меҳнат қилишган. Билим юртимиз тўққиз комсомолининг бу ташаббуси сизлар ҳам шонли анъаналарга содиқ эканлигингизни яна бир марта кўрсатиб берди.

Ташаббускорларни шунингдек, билим юрти партия ташкилотининг секретари Қ. Азимов ҳам табриклади. У ёшларга район комсомол комитети номидан йўлланма ва поезд билетларини топширар экан, шундай деди:

— Яқинда Тошкентда халқларимизнинг бузилмас дўстлигини мадҳ этувчи улкан монумент ва музей тантанали равишда очилди. Энди бир-бирига дўст, қадрдон оға-иниларимиз ҳозир Газлига келишмоқда. Сиз ана шу қўли гул бунёдкорларга хизмат кўрсатасиз. Қаерда бўлманг, билим берган техникумингиз шарафини оқланг.

Митингга тўпланганлар Улуғ Ватан уруши ветерани, техникумнинг кекса ўқитувчиси В. П. Новикованинг сўзларини айниқса зўр ҳаяжон билан тингладилар. У билим юртининг йигит-қизлари оғир, лекин хайрли иш бошлаганликлари ҳақида, уларни уйқусиз кечалар, масъулиятли дамлар кутаётгани тўғрисида тўлқинланиб гапирди.

— Шуни эсингиздан чиқарманги, — деди ўртоқ В. П. Новикова, — сиз ота-боболарингиз шонли анъаналарининг давомчиларисиз. Бу анъаналар эса осонликча қўлга киритилган эмас. Биз сизга ишонамиз. Чунки, совет ёшлари доимо олдинда борадилар, энг масъулиятли ерларда ўзларини кўрсатадилар. Оқ йўл, азиз фарзандларимиз!

Митингда техникум студентлари номидан Л. Казакова, Газлига йўл олаётганлар номидан эса М. Одилхўжаевлар сўзлашди. Л. Казакова билим юрти комсомол ёшлари номидан оқ йўл тилаган бўлса, М. Одилхўжаев ўзларига билдирилган ишонч учун миннатдорчилик изҳор қилди.

— Газлида ишлаш енгил бўлмаслигини яхши тушунамиз, — деди М. Одилхўжаев, — Лекин бутун мамлакат ёрдам қўлини чўзган бир пайтда биз ҳам ўз бурчимизни бажариш вақти келганлигини ҳис қилдик. Билим берган қадрдон техникумимиз педагоглари ва бутун коллектив олдида сўз бериб айтамизки, кўрсатилган ишончни оқлашга ҳаракат қиламиз. Доимо оталаримиз, акаларимиз аъанасига муносиб қоламиз.

Митингдан сўнг биз тўққиз оловқалб йигит-қизлар билан суҳбатлашдик. Бу камтарин, бир-бирига муносиб йигит-қизлардан бирор гап олиш анча қийин бўлди. Аммо уларнинг ҳатти-ҳаракатлари, аҳдлари қатъий эканлигидан, Газлига бутун оғирлик ва масъулиятни ҳис қилиб ёрдам қўлини чўзгани жўнаб кетаётганликларидан далолат берарди.

А. АБДУЛЛАЕВ.

ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ СОВЕТ КОМИТЕТИДА

Қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, қуролсизланиш учун янги Стокгольм хитобномасини имзолашга бағишланган оммавий кампания СССРда ўтказилиши муносабати билан 27 май куни Москвада тинчликни ҳимоя қилиш совет комитети аъзоларининг йиғилиши ўтказилди.

Комитет раиси Н. С. Тихонов йиғилишни очиб, жаҳон тинчлик кенгаши президиумининг 1975 йил июнда Стокгольмда ўтказилган сессиясида қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, қуролсизланиш учун қабул қилинган хитобномани тинчлик учун курашувчи миллий ҳаракатлар вакилларининг ўтган йилнинг ноябрь ойида Ленинградда ўтказилган жаҳон конференцияси қатнашчилари якдиллик билан қўллаб-қувватланганлигини, шу конференция жаҳон миқёсида кампания бошланишини эълон қилганлигини эслатиб ўтди. Шу кампания доирасида совет меҳнаткашлари ўз митингларида ва йиғилишларида хитобнома талаблари билан бирдам эканликларини изҳор этдилар. Энди кампания янги босқичга кирмоқда — бутун мамлакатда жаҳон тинчлик кенгаши хитобномасига оммавий имзо қўйиш бошланмоқда.

Йиғилишда сўзга чиққан фан ва маданият арбоблари, жамоатчилик вакиллари шуни қайд этадиларки, совет кишилари жаҳон тинчлик кенгашининг даъватини оммавий демократик ҳаракатларнинг замонамиздаги энг муҳим проблема — қуролсизланиш проблемасини тезроқ ҳал этишга таъсирини кучайтириш ва янада уни самаралироқ қилиши лозим бўлган жамоатчиликнинг жуда муҳим ташаббуси деб билмоқдалар. Совет халқи партия билан давлатнинг изчил ташқи сиёсат йўлини, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги курашнинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев баён этиб берган ва КПСС XXV съезди маъқуллаган программасини қизғин маъқулламоқда.

Нотиқларнинг нутқларида қуролсизланиш учун, мустаҳкам халқаро хавфсизлик учун кураш совет жамоат ташкилотлари фаолиятининг бош йўналишларидан бири эканлиги таъкидлаб ўтилди. Шу ташкилотларнинг вакиллари жаҳон тинчлик кенгашининг даъвати билан бирдам эканликларини, янги Стокгольм хитобномасини қўллаб-қувватлаш кампаниясини муваффақиятли ўтказишда актив қатнашишга тайёр эканликларини айтдилар.

Йиғилиш қатнашчилари жаҳон тинчлик кенгаши хитобномаси текстига имзо чекдилар. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ҚАБУЛ

Республикада меҳмон бўлиб турган Франция адиблари жамияти президенти Ив Козо бошчилигидаги шу жамият делегациясини 28 майда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон экономикаси, маданияти ва фанининг равнақи, КПСС XXV съезди белгилаб берган янги беш йиллик планлари қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида сўзлаб берди. Ш. Р. Рашидов совет кишиларининг ер юзидаги барча халқлар билан тинч ва дўстона яшашга, улар билан иқтисодий ва маданий алоқалар ўрнатишга ҳамда бу алоқаларни мустаҳкамлашга интилаётганликларини таъкидлаб ўтди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

Суратларда: (ўнгда) комсомол йўлланмаси билан Газлига бориб ишлашга аҳд қилган бир группа ёшлар. Чапдаги суратда эса дўстларни кузатишга чиққан студентлар.

А. Абалян фотолари.

ЯНА ТЎЙЛАРИМИЗ ҲАҚИДА

ЗАМОНАМИЗДЕК ГЎЗАЛ БЎЛСИН!

Область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими ҳамда «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси турмуш маданиятини юксалтириш. янгича маросим ва урф-одатларни тарғиб қилиш ҳамда уларни меҳнаткашлар турмушига кенг жорий этиш борасида қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Ана шулардан бири — замонавий тўйларимиз ҳақида жамоатчилик фикр-мулоҳазалари, маслаҳатлари, тавсияларини ўрганиш, умумлаштириш ва кенг оммалаштиришга бағишланди. Шу масалалар бўйича ўтказилган биринчи давра қатнашчилари областимизнинг барча меҳнаткашларига мурожаат этишни лозим деб топдилар. Қуйида ана шу мурожаатни эътиборингизга ҳавола қиламиз.

АЗИЗ БИРОДАРЛАР!

Ҳаётимиз фаровон, турмушимиз тўқ, бадавлат. Хонадонларимиз иқбол чироғидан мунаввар. Улуғ партиямиз раҳнамолиги туфайли муқаддас она юртимизда тинчлик-омонлик, элда маъмурчилик. Халқимиз эркин ва ҳалол меҳнат гаштидан баҳраманд. Ҳамманинг дилида орзу-ҳавас, эзгуликни кўзлайди, ҳар кимнинг ўзига яраша умиди бор, ниятлари катта.

Замонни кўриб турибсиз, ҳар жабҳадаги мислсиз тараққиёт, улкан зафарларнинг бевосита иштирокчисисиз. Халқ моддий фаровонлигигина эмас, балки унинг маънавий бойлиги ҳам ортаётганлиги, турмуш маданияти беқиёс юксалаётганлигини бир тасаввур қилинг.

АНА шундай бир пайтда юксак турмуш маданияти учун курашдан ҳеч ким четда қолмаслиги керак. Янгича анъаналарни изчиллик билан қарор топтириш, удумларимиз, турли маросимларни замонавий қилиб янгича ўтказиш жаҳондаги энг афзал совет турмуш тарзининг зарурий эҳтиёжидир. Воқелигимиз, ижтимоий тараққиётимиз ўзаро муносабатларда, коллектив ва оилада янги, шонли анъаналар ва маросимларнинг кенг оммалашишига катта шароитлар яратиб бермоқда.

Анъаналар, маросимлар ҳаёт ҳақиқатидир, улар инсон турмушидан келиб чиқаётган реал воқеалар билан бевосита боғлиқдир. Гап бундай маросимларни совет турмуш тарзи принциплари билан уйғунлаштириш устида боряпти. Зотан бу турмуш маданиятини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган ғоят муҳим ва зарур масалалардан биридир.

Кейинги йилларда меҳнаткашларни янги анъаналарга ўргатиш, турли маросимларни шакллантиришда бир қадар муваффақиятлар қўлга киритилди. Фарзанд кўриш, уларнинг туғилган кунларини нишонлаш, хусусан никоҳ тўйларини ўтказиш, ўспиринларни армия сафига, кексаларни пенсияга кузатиш, ёшларни мустақил меҳнат ҳаётига йўллаш, ҳовли тўйларини нишонлаш, паспорт ва турли мукофотларни тантанали топшириш сингари ва кишилар ҳаётидаги бошқа муҳим воқеалар бутунлай янгича, замонавий тус олмоқда, кенг жамоатчилик иштирокида ўтмоқда.

Бу борада меҳнат коллективлари, Бахт уйлари, ЗАГС органлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, маҳалла комитетлари ва бошқа жамоат ташкилотлари маълум даражада тажриба орттирмоқдалар, янги-янги ташаббусларни ўртага ташламоқдалар. Тошкент шаҳрининг Октябрь, Собир Раҳимов районларидаги бир қатор маҳалла комитетлари, Янгийўл, Оққўрғон ва Ўрта Чирчиқ районларидаги айрим хўжалик ҳамда қишлоқ Советлари тўйларни янгича ўтказиш соҳасида бир мунча ибратли ишларни амалга оширмоқдалар, жамоатчиликнинг роли ва таъсири кучаймоқда, ортиқча расм-русмларга барҳам беріляпти.

Анъаналар, маросимлар орасида энг оммалашгани, кенг тус олаётгани тўй кечаларидир. Бу табиий, албатта. Зотан ҳар бир ота-она фарзанд кўрган вақтидан бошлаб унинг балоғат ёшини умид билан кутади, тўй кўрсам дейди, орзу-ҳавасларим ушалса, дейди. Ўғил-қиз тарбияси, билим олиши ва камолоти учун ота-она ўз ҳаётини бағишлайди. Тўй қилиш асрлар оша авлоддан-авлодга ўтиб келган кўҳна удумларимиздандир.

Социал тенгсизлик аллақачон тугатилган бизнинг доруламон замонда тўй қилиш, орзу-ҳавас кўриш ҳаммага баббаравар насиб этмоқда. Дуркун йигит-қизлар, бахтиёр ёшлар, серфайз тўйхоналардаги тўкин дастурхонлар—ярақлаган бахту толемиз, фаровон турмушимиз ва мўл-кўлчиликнинг рамзидир, тўқчилик нишонасидир.

Шунинг учун ҳам тўй устига тўй. Элимиз меҳмондўст, топган-тутганини, оила қувончини кўпчилик билан баҳам кўришга одатланган, тўйхоналарнинг эшиги барчага очиқ. Бу ҳаммамизни мамнун қилади, тўйларнинг кўпайишига ҳаммамиз ҳам тилакдошмиз. Лекин ана шу тўйларимизнинг шакли, мазмуни бу ҳақда жиддийроқ мулоҳаза юритишни тақозо этади.

Тўйлар ҳусусида турли фикр ва мунозаралар биринчи бор айтилаётгани йўқ, албатта. Бу масала ўз вақтида республика ва маҳаллий матбуот саҳифаларида қайта-қайта кўтарилган, телевидение кўрсатувлари ва радио эшиттиришлари орқали жамоатчилик ҳукмига ҳавола қилинмоқда. Бироқ, афсуски даврumизга номуносиб баъзи дабдабали тўйлар ва улар билан боғлиқ бўлган қатор ортиқча урф-одатлар, мутлақо зарурати бўлмаган маросимлар ҳамон учраб турипти.

Шу боисдан бу хусусда яна мунозара юритишни, тўйларимиздаги руҳ ва мазмунни таҳлил қилишни ўз зиммамизга олиб, кенг жамоатчиликка яна бир бор мурожаат қилишни лозим ва зарур деб ҳисоблаймиз.

Очиқ эътироф қилиш лозим, баъзи тўйларда мазмун, замон руҳи ва тартиб йўқ. Ҳар хил ўзбошимчаликларга йўл қўйиляпти. Тўқликка шўхлик қабилида қилинаётган ҳаддан зиёд исрофгарчиликларга нега бефарқ қараяпмиз? Айрим тўйларнинг усти ялтироқ, ичи қалтироқ. Юзаки қараганда янгича, амалда эса ўтмишнинг баъзи сарқитлари, зарарли иллатлардан ҳоли эмас. Чунончи, олди-бердилар, беҳуда расм-русмлар ва кераксиз даҳмазалар юзага қалқиб чиқиб қолмоқда.

Турли ниқобларга ўралган тўйлардаги ном чиқарарга бўлаётган сершовқин базмлар, мазмун эътибори билан ҳозирги кунимизга ёт бўлган қадимий бешик тўйларидаги нохуш манзараларни нега кўрмасликка оламиз? Йиллар давомида тўпланган меҳнат жамғармалари, бор-йўғини сарф қилиб ўтказилаётган серҳашам тўйлар туфайли орзу-ҳавасини рўёбга чиқармоқчи бўлаётган айрим маънавий қашшоқ кишилар бизга бегона эмас-ку, улар ҳам бизнинг оиланинг аъзоси-ку, нечун уларга бефарқ қараймиз? Ана шундай тўйларнинг асосий мазмуни кўпинча исрофгарчилик ва майпарастлик, бачкана ҳатти-ҳаракатлар, ҳеч кераксиз дабдабалардан иборат бўлиб қоляпти-ку. Гўё бу билан тўй кўрган хонадоннинг орзулари ушалди-ю, эл олдига дастурхон солиб, катта ҳиммат кўрсатди... Айниқса никоҳ тўйларимизни тартибга солиш вақти аллақачон келган деб ўйлаймиз. Куёв-келинларнинг никоҳларини бахт уйлари ва жамоат жойларида ЗАГС органлари томонидан тантанали қайд қилинишини табриклаш мумкин. Лекин бунда ҳам меёр бўлсин деймиз: келин-куёвларни сайр қилдирувчи машиналар тизмаси тобора узайиб кетаётганлиги, шундан сўнг ресторан ёки яқинроқ хонадонда алоҳида тантанали кеча ўтказиб, ёш-ялангларнинг ичкиликбозлик қилишини ёки кайфи ошган куёв навкарларнинг шовқин сурон, қийқириқ қилиб, бачкана ҳатти-ҳаракатлар билан кўча кезишларини, юк автомашиналари ва автобусларда айюҳаннос солиб ўтишларини нима билан оқлаш мумкин? Ҳали асосий тўй кеча олдинда-ку? Афсуски, бу қилиқ «мода»га айланиб боряпти.

Бўлажак дабдабали тўй кечасининг бундай дебочаси албатта катта ҳангома билан уланиб кетади: ичкиликни мўл қилиш туфайли дастурхондаги ноз-неъматлар исроф, тўйхона бетартиб, саранжом-сариштalik йўқ, томларга ўрнатилган радио карнайлар етти маҳаллага эшитилиб, тун бўйи қулоқни қоматга келтиради. Ғоясиз, бачкана, беҳаё қўшиқлар, тутуриқсиз ваъзхонликлар микрофон орқали узоқларга эшитилиб туради.

Мана — шу зайлда ўтаётган айрим тўйларга сарф бўлаётган харажатларнинг бир қисми: қалин пули (гўё бу янгича тўй), қўша-қўша сарполар, икки томоннинг етти пуштигача тортиладиган латта-путта ва чопонлар. Айрим дабдабабозлар учун қиз томон қандай бўлса ҳам гарнитура билан келиши, куёв болага эса парча ёки ундан ҳам ноёброқ матодан тикилган заррин чопону, жиғали салла ҳам бўлиши шарт бўлиб қолди.

Икки қуда ўртасида олди-берди талашиши бошланади. Бошқалардан ўзиб кўпроқ нарса қилган томон олиҳиммат, таг-зоти кўрган ҳотамтойу, қўли калталик қилиб тенглашолмаган томон «пасткаш», «қурумсоқ». Ана шу олди-берди туфайли қудалар орасида биринчи кундан бошлаб майда-чуйда гап, дилсиёҳлик ва икки ўртада совуқлик. Бундай тўйлардан кейинги қуда чақириқ, куёв чақириқ ва қиз чарлар ҳам шу зайлда давом этади.

Тўғри, ҳар икки томон янги рўзғор қураётган фарзандларининг бекаму-кўст яшашини орзу қилади. Лекин меёридан чиқиб кетган меҳрибонлик, «менинг қаерим кам» деб кийим-кечак ва қимматбаҳо сепларга зеб бериш ёшларни енгил ҳаётга, молпарастликка ўргатиб қўйиши мумкин. Янги рўзғор учун энг зарур бўлган дастлабки эҳтиёжни қондиришга кўмаклашиш кифоя эмасмикин?

Ортиқча чиқимлар ҳар икки оилага ҳам катта моддий зарар етказиши турган гап. Бор-йўғини сарфлаб, ҳатто қарздор бўлиш, узоқ вақт ўз оиласини, фарзандларини моддий имкониятлардан маҳрум қилиш шартмикан?

Атайлаб ном чиқариш, сохта обрў-эътибор орттириш учун қилинаётган тўйлар ҳам йўқ эмас. Бели оғримаганнинг нон ейишини кўр, дейдилар. Осон йўллар билан даромад орттириб, енгил ҳаёт кечираётган айрим оғзи катталар ўзларидан кетиб, манманликни ихтиёр қилмоқдалар. Дабдабали тўйларидаги катта исрофгарчиликлар билан эл оғзига тушиб мақтанмоқдалар.

Тўйхоналардаги дастурхонлар хусусида икки оғиз сўз. Кечага яраша ширингина дастурхонни дид билан тузаш мумкин-ку. Дунёда нондан азизроқ луқма йўқ. Афсуски, баъзи тўйлардаги исрофгарчилик туфайли нон хору-зор. Бир неча қоп ундан нон ёпилади, йиғиштириб сигир ва қўйларга едирилади, тўй мавсумлари давомида ун ва гуручларнинг керагидан ортиқча сарф қилиниши ана шу маҳсулотлар таъминотида узилишларга ҳам сабабчи бўлмоқда.

Тўйларнинг серфайз, кўнгилли ўтишини ҳамма истайди. Демак, санъаткор хизматига эҳтиёж катта. Бироқ бу қийин муаммолардандир. Биринчидан барча тўйларни малакали санъаткорлар билан таъминлаш имкони йўқ бўлса, иккинчидан катта-катта закалат эвазига шартнома билан тўйга борувчи шахслар ҳам йўқ эмас, айрим тўй эгалари фақат номи чиққан артистларнигина таклиф қилишни истайди. Лекин тўйларимиз иштирокчилари кечани қизитишни ўз зиммаларига олишлари, санъат аҳлидан эса имконият даражасида фойдаланиб, ёш талантлардан жамоатчилик асосида кўпроқ фойдаланишлари мумкин-ку! Клублар, маданият уйлари ва саройлари жуда талантли санъаткорларни тарбиялаб етиштирмоқда. Янгича ўтаётган замонавий тўйларни улар бемалол қизитиб бера оладилар. Тўйхоналар санъатга дахли йўқ баъзи саёқ созанда ва «отарчи»лар учун текин даромад манбаига айланмасин деймиз. Санъаткорлар эса тўйларга меҳмон сифатида келиб, кўпчиликни ўз санъатларидан баҳраманд қилишса деймиз. Даврада ўтирган ёшлар ўз талантларини намойиш қилсалар қандай яхши. Гўзал ёшлик, фаровон ҳаёт, севги ва вафо, дўстлик ва меҳнатни улуғловчи шўх қўшиқлар, шеър, ғазаллар, лапар, ўлан, ялла ва замонавий «ёр-ёр»лардан иборат серфайз оқшом тўйларнинг зеб-зийнатига айлансин деймиз.

Тўйларни янгича мазмун билан бойитиб, уларни замонадек гўзал бўлишини таъминлаш ҳаммамизнинг ишимиз. Шу эзгу ниятда **Сизларга мурожаат этамиз, муҳтарам ота-оналар, опа-сингиллар, қуда-қудағайлар!**

Дабдабали тўйлар, ортиқча расм-русмлар, беҳуда сарф-харажатларга не ҳожат? Наҳотки, ўғил-қизларимизнинг бахт-саодати, келажаги ва тақдирини, икки оиланинг бир-бирига муносабатини нарсалар, латта-путталар, сеп-сарполар, олди-бердилар ва беҳуда исрофгарчиликлар ҳал қилса?! Инсон қадр-қиммати ва меҳр-оқибат ҳар нарсадан юксак эмасми?

ОҚ СУТ БЕРГАН МЕҲРИБОН, МУНИС ОНАЖОНЛАР! Сизларга алоҳида мурожаат қилмоқчимиз. Умрида тўй ва шодлик кўрмай қақшаб ўтган ўтмиш авлодларимиз ҳаққи-ҳурмати, ўзингизга, меҳрингиз саҳоватидан баҳраманд бўлиб ўсаётган фарзандларингизга бахт, толе, порлоқ келажак ҳадя этган шу замона ҳаққи-ҳурмати, ҳозирги давримизга муносиб иш тутинг, унинг талабларини бажо келтиринг. Ҳаммамиз нури-дийдаларимизнинг гулгун ҳаётидан бахтиёр эмасмизми?

КЕКСА АВЛОД ВАКИЛЛАРИ БЎЛГАН ТАБАРРУК БОБОЛАРИМИЗ ВА МЕҲНАТКАШ ОТАХОНЛАР! Сизларга мурожаат қиламиз яна: тўйларимизнинг кўрки-савлати Сизлар. Тўқликка шўхлик қилувчи баъзиларга панду-насиҳат айланг, фарзандларингиз тўйларини ихчам, маданий ва саришта ўтишига бош-қош бўлинг. Ҳаёт машаққатини чеккан, кўпни кўрган одамсизлар. Фаровонлик ва тўқчилик қадрига Сизлар кўпроқ етасизлар. Ўтмишда бурда нонга зор бўлиб, қашшоқликда ўтганларни ўз кўзингиз билан кўргансизлар. Исрофгарчилик — катта ношукурчилик эканлигини Сизлар доим уқтирасизлар-ку, шундай экан Сизлар тўйларни тартибга солишда оқилона маслаҳатлар беринг, сўзларингиз ва маслаҳатларингиз ҳаммага манзур бўлади, чунки эл-юрт сизларни эъзозлайди, қадрлайди.

ПАРТИЯ, СОВЕТ, КАСАБА СОЮЗ, КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИ, КОРХОНА ВА ХЎЖАЛИК РАҲБАРЛАРИ, КОММУНИСТ ВА КОМСОМОЛЛАР, СИЗЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛАМИЗ! Совет турмуш тарзининг ҳужумкор тарғиботчилари, замонавий маданий тўйлар ва шонли анъаналаримиз ташаббускорлари бўлинг, турмуш маданиятини юксалтириш ишида бевосита иштирок этинг.

МАҲАЛЛА КОМИТЕТЛАРИ, ҚИШЛОҚ СОВЕТЛАРИНИНГ РАИСЛАРИ ВА АКТИВЛАРИ, тўйларимизни замонавий, ҳаммабоп, ихчам ва кўнгилли ўтказиш кўп жиҳатдан Сизларга боғлиқ. Тўй кечаларини икки оила учун ҳам енгилгина, чиройли, бежирим ташкил қилишда бош-қош бўлинг, беҳуда чиқимлар туфайли бўладиган ортиқча даҳмазаларга йўл қўймаңг, ҳар бир тўй эътиборингизда, назоратингизда бўлсин! Юрт хизматидасиз, сўзингиз ўтади, тўй эгаларига таъсир кўрсатинг, улар учун қулай бўлган тавсиялар Сиздан лозим. Ҳамманинг ҳаваси келадиган замонавий тўйларнинг амалий ташкилотчилари бўлинг!

Тошкент— республикамизнинг кўрки, фахри, маърифат ва маданият маркази, минглаб ижодий зиёлилар, фан ва маданият арбоблари, ёшларни юксак идеаллар руҳида тарбиялаётган зукко мураббийлар, элимизнинг фахри бўлган етук алломалар, йирик санъат ва ижодий ташкилотлар маскани.

Шунинг учун ҳам СИЗЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛАЯПМИЗ, ИЖОДИЙ ЗИЁЛИЛАР! Юксак турмуш маданияти учун курашнинг олдинги сафларида бўлинг. Имкониятларингиз катта, воситаларингиз қудратли. Тўйларимизнинг номувофиқ томонлари ҳақида кенг жамоатчилик фикрини қўзғатинг, янги анъаналарни халқ турмушига сингдиришдек олижаноб, хайрли ишга ўз ҳиссангизни қўшинг. Шаънимизга ярашмайдиган тўйларга бефарқ бўлманг, янги анъаналарни тарғиб қилувчи ҳар бир сўзингиздан замон руҳи қудратли акс садо бериб турсин!

СИЗЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛАМИЗ, ҚАДРЛИ САНЪАТКОРЛАР! Тўйлар Сизларсиз ўтмайди. Сиз уларга файз, руҳ ва кайфият бахш этасиз. Янги оила остонасига қадам босган ҳар бир келинчак илк табрик — тўйлар муборакни Сиздан эшитади, тўй кечасининг зеб-зийнати ҳам Сизлар. Шундай экан маданий тўй кечаларига холис хизматингизни аяманг! Санъаткор номига доғ тушираётган айрим саёқ «отар»чилар сафингиздан ўрин олмасин, фақат пул учун борувчи баъзи созанда ва хонандаларга муросасиз бўлинг! Наҳотки улар халқ мулки бўлган покиза санъатимизни пулга сотсалар?!

БАРЧА УЛУҒВОР ИШЛАРИМИЗНИНГ, ШОНЛИ АНЪАНАЛАРИМИЗНИНГ ДАВОМЧИЛАРИ, БАХТИМИЗ, УМИДИМИЗ, КЕЛАЖАГИМИЗ, ИШОНГАН ТОҒИМИЗ БЎЛГАН НАВҚИРОН АВЛОД, КЎЗИМИЗНИНГ ОҚҚОРАЛАРИ БЎЛГАН АЗИЗ ФАРЗАНДЛАРИМИЗ, ҚАДРЛИ ЁШЛАР, **Сизларга мурожаат қиламиз!** Гулгун ҳаётингизнинг қадр-қимматига етинг. Сизда энг яхши хислатлар, совет турмуш тарзига монанд фазилатлар мужассамлашсин, содда, камтарона, маданий турмушга интилинг. Мусаффо онгингизга қолоқ тушунча ва иллатлардан заррача ғубор юқтирманг, дабдабали, серҳашам тўйларга учманг, ота-онангизни пешона тери эвазига тўплаган меҳнат жамғармаларини беҳуда сарф қилишга мажбур этманг. Тўйингизда ҳамма нарса меёрида бўлсин, исрофгарчилик ва ичкиликбозликка йўл қўйманг. Гўзал, бахтиёр ёшлигингизга ёт ва бегона бўлган ҳар қандай расм-русмларга муросасиз бўлинг!

УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ ТАРМОҚЛАРИНИНГ ХОДИМЛАРИ, СИЗЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛАМИЗ! Янгича, замонавий тўйларни кенг оммалаштиришда Сизларнинг хизматингиз ҳам катта роль ўйнайди. Тўй кечаларини ихчам, исрофгарчиликлардан ҳоли, маданий қилиб ўтказишда аҳолига шундай қулайликлар яратиб берингки, хизматингиз ҳаммага манзур бўлсин. Тўйларни Сизларга қарашли тармоқларда ўтказишни кўпчилик ҳавас қилсин. Бу эса, Сизларнинг маҳоратингиз ва юксак хизмат маданиятингизга боғлиқ.

ОБЛАСТИМИЗНИНГ БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИ, МУХТАРАМ ЖАМОАТЧИЛИК, СИЗЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛАМИЗ! **Кўпчилик-қудратли куч. Келинг, тўйларни замонавий, сермазмун ва файзли ўтказишда иштирок этайлик, тўқчилик, маъмурчиликнинг қадрига етмай ўзбошимчалик қилаётган айрим кишиларни тартибга чақирайлик, жамоатчилик таъсирини кучайтирайлик. Пойтахт областимиз бошқа соҳадаги каби юксак турмуш маданиятида ҳам, янгича маросимларни амалга оширишда ҳам ибрат ва намуна бўлсин!**

Ҳошим АЛИМОВ, Тошкентдаги «Илғор» маҳалла комитетининг раиси, Раҳима АМИНОВА, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, тарих фанлари доктори, Раҳима ЗОКИРОВА, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози аъзоси, қаҳрамон она, Воҳид ЗОҲИДОВ, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, санъатшунослик илмий-текшириш институтининг директори, ЗУЛФИЯ, «Саодат» журнали редактори, Ўзбекистон халқ шоираси, Ризамат МУСАМУҲАМЕДОВ, кекса соҳибкор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Турсуной ОХУНОВА, машҳур механизатор, Ленин мукофоти лауреати, Тошмуҳаммад САРИМСОҚОВ. В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Шермат ХИДИРАЛИЕВ, Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг 103 ёшли меҳнат ветерани. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Олим ХЎЖАЕВ, СССР халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати, Мустақим ЮСУПОВ, меҳнат ветерани, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Эркин ЮСУПОВ, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, «Билим» жамияти область ташкилоти правлениесининг раиси, Комил ЯШИН, Ўзбекистон ССР Ёзувчилар Союзи правлениесининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Азиз ҚАЮМОВ, филология фанлари доктори, профессор, янги маросимлар ва анъаналарни тарғиб этиш ва турмушга жорий қилиш бўйича область Советининг раиси.

РЕДАКЦИЯДАН: Партия, совет, касаба союз, комсомол ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, маҳалла оқсоқоллари, қадрли газетхонлар! Ушбу Мурожаат юзасидан фикр ва мулоҳазаларингиз, таклиф ва тавсияларингизни кутамиз. Улар турли маросимлар, урф-одатлар, айниқса ҳаётимиз зийнати бўлган тўйларимизни янгича, замонамизга муносиб қилиб ўтказишда катта фойда келтиради, деган умиддамиз.

Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи бу йил пландан ташқари минглаб тонна минерал ўғит ишлаб чиқариш мажбуриятини олган. Суратларда: корхона илғорлари —лаборант Алима Шарлибоева ва слесарь Турғун Тўраев.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ЭРТАГА—ХИМИКЛАР КУНИ

МЎЪЖИЗАКОРЛАР

КПСС XXV съездининг тарихий қарорларида экономикамизнинг етакчи тармоқларидан ҳисобланган химия саноатини жадал суръатлар билан ривожлантириш режаларининг белгиланганлиги ҳам бежиз эмас. Чунки, химия саноати халқ хўжалигининг барча соҳаларини тараққий эттиришга сезиларли таъсир кўрсатади. Шунинг учун ҳам ўнинчи беш йилликда биз химиклар олдига катта ва масъулиятли вазифалар қўйилди. Айниқса, қишлоқ хўжалигини юксалтириш, экинлар ҳосилдорлигини ошириш учун зарур бўлган минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан улкан программа белгиланди.

Бу программани амалга оширишга бошқа корхоналар коллективлари қатори бирлашмамиз ишчи хизматчилари ҳам муносиб ҳисса қўшишлари керак. Ўнинчи беш йиллик давомида улкан марраларни эгаллашимиз лозим. Бунинг учун корхонамизда мисли кўрилмаган кенг миқёсда капитал қурилиш ишлари амалга оширилади. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун янги-янги ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилади, қатор цехлар реконструкция қилинади. Эски асбоб-ускуналар замонавий ва унумли агрегатлар билан алмаштирилади. Қатор янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Ўз сафига минглаб турли миллат вакилларини бирлаштирган аҳил ва иноқ коллективимиз зиммасидаги шу улкан мажбуриятни шараф билан бажариш учун хормай-толмай меҳнат қилмоқда. Ўз ихтиёридаги асбоб-ускуналарнинг унумли ишлашига эришмоқда. Технология режимига қатъий амал қилиняпти. Мавжуд резервлар топилиб ишга солиняпти. Меҳнат шароитини яхшилаш, ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга қаратилган кўплаб чоралар кўрилмоқда.

Айниқса, социалистик мусобақа авж олдириляпти. Бу ватанпарварлик ҳаракатида барча ишчилар қатор инженер-техник ходимлар ҳам фаол қатнашмоқдалар. Техника интеллигенциясининг 95 процентидан ортиқроғи шахсий ижодий планлар асосида ишляпти. Қатор цехлар коллективлари мусобақада пешқадамлик қиляпти. Аммиак ишлаб чиқариши, карбамид цехи, компрессия, синтез, контрол ўлчов асбоблари ва автоматлар цехлари шулар жумласидандир. Бу цехларнинг коллективлари социалистик мусобақада доим мукофотли ўринларни эгаллаб келмоқдалар. Ўзларининг баракали меҳнатлари билан коллективимиз ютуқларининг салмоқли бўлишига ҳисса қўшмоқдалар.

Бирлашма цехларида мусобақанинг олий формаси коммунистик меҳнат тантанаси учун кураш тобора кенг қулоч ёймоқда. Ҳозир бу олийжаноб ҳаракатда олти минг кишидан ортиқ ишчи-хизматчи иштирок этяпти. Салкам уч ярим минг ишчимиз коммунистик меҳнат зарбдори деган юксак номни олишга сазовор бўлди. Йигирма цех, 182 смена ва бригада, 11 бўлим, 12 участка ва 10 лаборатория меҳнат аҳли шундай юксак ном остида ишламоқда.

Шунинг учун ҳам касб байрамимизни муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаяпмиз. Минерал ўғитлари ишлаб чиқариш беш ойлик плани зиёдаси билан бажарилди. Ўтган тўрт ой мобайнида эса реализация қилинган маҳсулот ҳажми топшириқдагидан 2,4 процент ортиқ бўлди. Қўшимча 866 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди, мамлакатимиз пахтакорларига 20 минг тоннага яқин минерал ўғитлари етказиб берилди.

Куни кеча бирлашмамиз узра яна бир хушхабар тарқалди. Бирлашмамиз биринчи кварталдаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида яхши натижаларга эришганлиги маълум бўлди. СССР Химия саноати министрлиги ва нефть, химия ҳамда газ саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг қарори билан коллективимизга иккинчи ўрин ва иккинчи даражали пул мукофоти берилди. Аммиак ишлаб чиқаришининг А. Соипов раҳбарлик қилаётган сменасига «Химия саноатининг энг яхши сменаси» номи ва Бутуниттифоқ тармоқ мусобақасининг ғолиби» вимпели берилди.

А. МАҲМУДОВ,
«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба союз комитети раисининг ўринбосари.

МАОРИФЧИЛАР АНЖУМАНИ

Яқинда пойтахтдаги Г. Дмитров номли 9-ўрта мактабда Киров райони ўқитувчиларининг илмий-назарий конференцияси бўлиб ўтди. Район партия комитетининг ташаббуси билан ўтказилган бу муҳим тадбир партия XXV съезд қарорларини мукаммал ўрганишга бағишланди.

Конференцияда фалсафа фанлари доктори О. Умурзоқова, «КПСС XXV съезди социалистик ҳаёт тарзи ҳақида», юридик фанлари доктори Ғ. Аҳмедов, «КПСС XXV съезди ҳуқуқшунослик тарбияси тўғрисида», фалсафа фанлари кандидати Ҳ. Шайхова эса «КПСС XXV съезди аҳлоқ тарбияси ҳақида» деган мавзуларда доклад қилдилар.

Тингланган докладлар юзасидан ўқитувчилар ўзаро фикр алмашдилар. Конференция қатнашчиларда катта таассурот қолдирди.

С. СУЛТОНОВ.

ЭЛЛИК ЦЕНТНЕРЧИЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЖУРЪАТ

Қош қорая бошлаганда Комил ака уст-бошини қоқиб, дала шийпони йўлига чиқди. Қўлини пешонасига соябон қилиб, пахтазорга тикилди.

Қаторлар тўлиқ, ниҳолларнинг авжи чаккимас. Бир текис, бақувват. Шундай бўлса-да, у яна чуқур хўрсинди. Ҳарқалай, кўнглида қандайдир тараддуднинг туғёни бор.

Исроилнинг ҳам бугун бир кўзи эгатларда, бир кўзи Комил акада бўлди: «Тинчликми? Бригадирнинг бунақа хомуш юрадиган одати йўқ эди?».

У Комил аканинг йўлида турганини кўрди-да, эгатни охирлатиб, тракторини шу томонга бурди.

— Сен боравер, — деди бригадир, — уч-тўрт кишига рухсат бергандим. Йўлакай ўшаларга хабар қилиб ўт, эртага ишга барвақтроқ чиқишиб, тўғри шийпонга келишсин. Маслаҳатли гап бор.

— Қанақа гап?

— Эртага эшитасан. Даладагиларга ҳозир ўзим тайинлайман.

Исроил мужмал қиёфада елка қисиб йўлга тушди. Бора-боргунча эртанги маслаҳатни ўйласа ҳам бир тўхтамга келолмади.

Лекин эрталаб Комил ака гапни даромадсиз, деҳқончасига лўнда қилиб қўя қолди:

— Эллик центнер ҳисобидан мажбурият олса, нима дейсизлар?

Даб-дурустдан айтилган бу гап тўпланганларга ғалати таъсир қилди. Улар бир-бирларига қарашиб олишди. Бригадир фикрини дадиллашга шошилди:

— Бу йил ғўзамиз чакки эмас. Чигит аввалги йилдагига ўхшаб тупроқ остида ланж бўлиб ётмади, тез униб чиқиб, дуркун ўсяпти. Буёғи ўзимизга боғлиқ — озуқани, сувни маслаҳатлашиб, ғўзанинг аҳволига қараб вақтида берсак, культивацияни ҳам сувга қараб бир-икки марта ортиқ қилсак, менимча ҳосилдорликни бемалол элликдан оширишимиз мумкин.

— Об-ҳаво ҳозирча яхши бўлиб турибди, эртага нима гап, нима сўз. Жала, дўл бўлмаслигини...

Об-ҳавони рўкач қилавериш — асл деҳқоннинг ишими, ахир? — сувчи Отажон ҳамкасби Маликнинг сўзини бўлди. — Турсунойнинг бригадаси бир беш йилликда икки беш йилликни бажаришга ваъда қилганида буёғини ўйламабди, дейсанми?

Бу гапдан бригадир дадиллашди:

— Ҳар ҳолда бу — жиддий масала. Пухтароқ ўйлаб, сўнг режа қилганимиз маъқул. Мана, ҳаммамиз кўз-қулоқ бўлиб турибмиз, пахтакорлар хайрли ишларга қўл уришяпти. Бир ёқда қолоқларни оталиққа олиб, умумий ҳосилдорликни тенглаштириш ҳаракати, яна бир ёқдан эллик центнерчилик ҳаракати... Бизчи, бировдан олдин, бировдан кейин бўлса ҳам ҳар йили мажбуриятларимизни дўндиряпмиз, деб юраверамизми? Турсунойчилар ташаббусига қўшилмасак, бирорта қолоқ бригадани оталиққа олмасак, ҳеч бўлмаса, эллик центнерчилик ҳаракатига қўшилайлик.

— Тўғри, — деди ҳалидан бери жим ўтирган Исроил, — бу йилча шунинг ҳаракатини қилиб кўрайлик, натижага қараб, кейинчалик мўлжални каттароқ олсак ҳам бўлар балки.

Хуллас, имкониятлар бирма-бир назардан ўтказилиб, қатъий қарорга келинди. Масала ҳал бўлиб, бригадир эндигина енгил тин олган пайтда кимдир луқма ташлаб қолди:

— Ия, мусобақадошларимизни бутунлай унутиб қўйибмиз, шекилли. Асли, Николайга бир оғиз айтиб, хабардор қилиб қўйсак бўларкан.

— Буёғидан хотиржам бўлаверинглар, — деди бригадир. — Ҳар йили беллашавериб, обдон синашта бўлиб қолган ўзимизнинг Николайимизда. У билан кеч-қурун идорада учрашамиз. Ҳаммасини айтиб, тушунтириб қўяман.

Бу гапларнинг бўлиб ўтганига бир ойдан ошди. Комил Қўлдошев бошлиқ бригада аъзолари мажбуриятни катта олганларига яраша ишни ҳам режа билан, меёрида олиб боришяпти. Сувчилар Отажон Раимов билан Малик Тойлибоев ҳам, механизатор Исроил Ўролов ҳам ердан ерни фарқлай оладиган, ғўзанинг «туриш-турмушига» қараб, нима талаб эканлигини адашмай айтиб бера оладиган уста пахтакорлардан. Бу борада бригадирдан қолишмайди. Бирор тадбир кўриладиган бўлса, биргаликда маслаҳатлашадилар.

Ўтган йили қатор оралиғини 90 сантиметр қилиб чигит экилиб, ҳар гектар ерда 130 минг тупгача кўчат қолдирилганди. Сув танқислигини енгиб, 42 центнердан ҳосил кўтарилди. Бу йил ҳам ўша схема сақлаб қолинди-ю, лекин ҳар гектарда 150—160 минг туп кўчат бўлишини мўлжаллаб ягана қилинди.

Ҳозирги кунгача ғўзалар икки марта сифатли культивация қилиниб, ҳар гектар ер ҳисобига таркибида 22 процент селитраси бўлган 150 килограмм аммофос ва 100 килограмм селитра билан озиқланди. Ғўзанинг озуқадан тезроқ баҳраманд бўлиши учун барча карталар захлатилмай, олакесак қилиб суғориб олинди. Ҳозир етилган майдонлар пешма-пеш учинчи марта культивация қилиняпти.

Николай Югай бошлиқ бригада аъзолари ҳам мусобақадошларига эргашиб эллик центнер ҳисобидан мажбурият олишган. Ҳар икки бригада бир-бирига ўргатиб, ўрганиб, баҳамжиҳат иш олиб бормоқда.

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пахтачиликни ривожлантиришга бағишланган пленумида ўртоқ Шароф Рашидович Рашидов мазмунли доклад қилиб, юқори ҳосилли районларни бирма-бир санаб ўтганида, улар қатори бизнинг районимизни ҳам тилга олди, — дейди Комил Қўлдошев .— Районимиз пахтакорлари шаънига айтилган бу илиқ сўзларга амалий жавоб бериш мақсадида эллик центнерчилик ҳаракатини бошладик. Ўйлайманки кузда хирмон кўтарилганда уялиб қолмаймиз. Ана шу йўлда астойдил ҳаракат қиляпмиз.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
Юқори Чирчиқ, Свердлов номли колхоз.

Ҳар гектаридан 70 центнердан маккажўхори дони топширамиз. Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозининг Петр Сон бошлиқ маккажўхорикор бригадаси аъзоларининг аҳдлари ана шундай. Шу кунларда маккажўхорини культивация қилишга алоҳида эътибор берилмоқда. Суратда: бригадада маккажўхорини культивация қилиш пайти.

Г. Пун фотоси.
(ЎзТАГ).

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

Калинин районидаги «Партия XXI съезди совхозида сабзавот, картошка, мева, гўшт, сут етиштириш йилдан-йилга кўпайиб бормоқда.

Совхоз чорвадорлари янги беш йилликнинг тўнғич йилида 520 тонна сут соғиб олиш, шундан 444 тоннасини давлатга сотишдек юксак мажбурият қабул қилганлар. Бунинг учун ҳар бош соғин сигирдан пландаги 3750 ўрнига 4500 килограммдан сут соғиб олиш мўлжалланган. Ферманинг донгдор соғувчилари Ҳалима Шодиева, Қўчқор Учкампиров, ВЛКСМ аъзоси Қумрихон Раҳмоновалар эса ҳар бош сигирдан камида 5000 килограммдан сут соғишга сўз берганлар.

Ҳалима Шодиева ферманинг энг илғор соғувчиси ҳисобланади. У биринчи квартал шахсий топшириғини муддатидан анча илгари бажарди; пландаги 23 ўрнига 24 тонна сут соғиб топширди. Ҳар куни 310 килограммдан ошириб сут соғишга эришмоқда. Унинг мусобақадоши Қўчқор Учкампиров қарамоғидаги 23 бош сигирдан пландаги 26 ўрнига 27 тонна сут соғиб олди.

Ем-хашак тайёрлаш комплекс механизациялашган бригадасининг бошлиғи коммунист Раҳим Пўлатов ва сут соғувчи Ҳалима Шодиевалар яқинда СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ «III даражали меҳнат шуҳрати ордени» билан тақдирландилар. Юксак мукофот сут соғувчи чеварларнинг ғайратига-ғайрат қўшиб юборди.

Коммунист Р. Пўлатов бошлиқ ем-хашак бригадасида бу йил 50 гектар майдонга силос учун, 10 гектар ерга дон учун маккажўхори экилди. Ҳозир «дала маликаси» сифатли парвариш қилинмоқда. Бундан ташқари 10 гектар майдонга хашаки лавлаги, 10 гектар ерга рож, 34 гектар янги беда экилди.

— Чиндан ҳам бу йилги аҳдимиз юксак, мажбуриятларни, албатта, тўла-тўкис уддалаймиз. Бунинг учун бизда барча имкониятлар мавжуд, — дейди сут товар фермасининг мудири коммунист Эргаш Шукуров.

Б. САЙДАЛИЕВ.

ОММА ОРАСИДА

«Тузумимизнинг кучи омманинг онглилигидадир. Шунинг учун ҳам партия коммунистик онглиликни тарбиялашни, одамларни коммунизм қуришга тайёр, иродали ва уқувли қилиб тарбиялашни ўзининг доимий иши деб ҳисоблайди», —деган эди Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездида қилган ҳисобот докладида.

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларини бажариш йўлида ғоявий-сиёсий тарбия ва маданий оқартув ишларини янада жонлантириш партия ташкилотлари ҳамда «Билим» жамияти ташкилотларининг асосий вазифасидир. Бу соҳада Октябрь район партия комитети ибратли тадбирларни амалга оширяпти. Район республика илмий атеизм уйи ходимлари билан биргаликда пропаганданинг турли усул ва формаларидан кенг фойдаланмоқда.

Пропаганда ҳамда маданий-оммавий ишларга раҳбарликни кучайтириш мақсадида район партия комитети ҳузурида идеология комиссияси тузилган. Бу комиссия сиёсий ўқув, маданий оқартув, атеизм секцияларининг ишларига раҳбарлик қилмоқда.

Меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялашда, уларнинг турмуш маданиятини юксалтиришда сиёсий докладчилар, лекторлар, сиёсий ахборотчилар, агитаторлар ва сиёсий ташкилотчилар партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Тошкент политехника институти, халқ хўжалиги институтининг ижтимоий фанлар ўқитувчилари ва йирик ташкилотлар, муассасаларнинг раҳбар ходимлари КПСС XXV съезди материалларини меҳнаткашлар онгига етказиш йўлида ўтказилаётган «Ленинча жумаликлар»да актив иштирок этмоқдалар.

Республика илмий атеизм уйи томонидан районда ўтказилаётган тематик кечалар, суҳбат ва лекциялар, уч авлод учрашувлари, савол-жавоб кечалари кишиларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Октябрь райони маҳаллаларида шу йилнинг биринчи кварталида атеистик темада юзга яқин лекция ва суҳбатлар, семинар-кенгашлар ўтказилди.

Ҳозирги кунда районнинг 45, 84, 90, 193-мактабларида илмий атеизм халқ университетлари, маданият ва истироҳат боғларида радиолекторийлар мунтазам равишда иш олиб боряпти. Корхоналар, муассасалар, ташкилотларда ҳам атеистик бурчаклар, кабинетлар ва лекторийлар мавжуддир.

Меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялашда республика илмий атеизм уйининг ходимлари томонидан тайёрланган «Марксизм-ленинизм дин ҳақида», «Коинот ва дин», «Фавқулодда осмон ҳодисалари», «Одамнинг пайдо бўлиши тўғрисида фан ва дин», каби мавзулардаги кўчма виставкалар, шунингдек, «Ислом ва ҳозирги замон» номли плакатлар муҳим аҳамият касб этяпти.

Т. АБДУРАСУЛОВА,
Республика илмий атеизм уйининг катта методисти.

ТАШАББУСГА КЕНГ ЙЎЛ

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди белгилаб берган улуғвор программаларда дон етиштиришни кўпайтиришга ҳам алоҳида эътибор берилган. Ўзбекистон радиоси Тошкент область эшиттиришлар бош редакцияси яқинда «107 минг тонна маккажўхори дони учун» умумий сарлавҳаси остида берган эшиттириши ана шу масалага бағишланди. Эфир орқали юз центнерчи маккажўхорикорлар ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Жумладан, Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхозидан Тамара Шоғиёсова, Тошкент районидаги Ильич номли колхоздан Турғун Аҳроров, Охунбобоев номли колхоздан Зокиржон Исмоилов сингари звено бригадаларнинг бошлиқлари бу йил ҳар гектар ердан 100—120 центнердан маккажўхори дони етиштириш учун шу кунларда қандай ишларни олиб бораётганликлари ҳақида ҳикоя қилиб бердилар.

Бу йил областда 235 та маккажўхорикорлик комсомол ёшлар звеноси меҳнат қилмоқда.

Область комсомол комитетининг бўлим мудири Ҳ. Сатторов ана шу бригадаларнинг ишларини шарҳлаб берди.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КУНИ

НИКОЗИЯ, 27 май. (ТАСС мухбири). Бу ерда 14 май куни очилган биринчи Кипр давлат халқаро ярмаркасида кеча Совет Иттифоқи куни нишонланди.

Совет павильонини кипрликлардан кўп минг киши келиб кўрди. «Жуда мароқли экспозиция. Мен аминманки, совет павильони мамлакатларимиз ўртасида тобора кучайиб бораётган иқтисодий алоқаларни ривожлантиришга хизмат қилади». Кипр савдо ва саноат министри М. Колокасидиснинг бу сўзлари таассуротлар дафтарига ёзилган. Шунингдек грек, инглиз ва рус тилларидаги жуда кўп ёзувлар кипрликларнинг Совет Иттифоқига катта қизиқиш билан қараётганликларидан далолат беради.

Китоб стендлари олди доимо гавжум бўлади. Кипрликлар КПСС XXV съезди материаллари билан ва биринчи навбатда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг доклади билан қизиқиб танишмоқдалар.

Савдо-саноат доираларининг вакиллари ҳам совет павильонига зўр қизиқиш билан қарамоқдалар. Кипр фирмалари билан совет ташқи савдо бирлашмалари ўртасида 600 минг сўмлик битимлар тузилди.

ИРҚЧИЛИК ВА АПАРТЕИД ҚОРАЛАНМОҚДА

ГАВАНА, 27 май. (ТАСС мухбири). Бу ерда апартеидга ва ирқий жабр-зулмга қарши курашга бағишлаб ўтказилаётган халқаро семинарда умумий мунозара тамом бўлди. Комиссиялар ишга киришди.

Биринчи комиссияда ғарб мамлакатларининг Жанубий Африка республикасидаги ирқчилар режимига ҳарбий ва иқтисодий ёрдам берилишига чек қўйиш учун зарур бўлган тадбирлар, шунингдек Жанубий Африкада ўз мавқеларини мустаҳкамлаш йўлида апартеиддан фойдаланаётган монополияларга қарши тадбирлар қараб чиқилмоқда.

Куба ташқи ишлар министрининг ўринбосари Пелегрин Торрас Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан қабул қилинган ва Жанубий Африка республикаси ҳамда Жанубий Родезия режимларини қоралаган резолюцияларни барча мамлакатларнинг оғишмай бажаришига, Намибия ва Зимбабве халқларининг озодлик курашини самарали қўллаб-қувватлаш ҳаракатини кенгайтиришга даъват этди.

Латин Америкасидаги бир қанча мамлакатларнинг вакиллари Чили фашист хунтасини ва қитъада Жанубий Африка ирқчилари тил бириктирган реакцион режимларни кескин қораладилар.

Иккинчи комиссия Жанубий Африканинг мазлум халқлари билан бирдамликни кенгайтириш тадбирларини ишлаб чиқмоқда.

РЕАКЦИЯНИНГ КИРДИКОРЛАРИГА ҚАРШИЛИК КЎРСАТИШ КЕРАК

БОНН, 27 май. (ТАСС). Кельнда немис тинчлик иттифоқи партияси мажлиси бўлди. Бу мажлисда партиянинг халқаро кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш учун бундан буён олиб борадиган кенгашига доир масалалар муҳокама қилинди.

Қабул қилинган резолюцияда қуролланиш пойгасига қарши, қурол-яроғларни қисқартириш учун яқинда Бонда ўтказилган катта намойиш муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилади.

Немис тинчлик иттифоқи халқаро кескинликни юмшатиш йўлидаги курашни янада ривожлантириш, қуролсизланиш юзасидан жаҳон конференциясини чақириш, Германия Федератив Республикасида қурол-яроғларни қисқартириш зарур, деб ҳисоблайди.

Резолюцияда ГФРда прогрессив фикрда бўлган шахсларни таъқиб этиш каби антидемократик практика авж олганлигига қарши қатъий норозилик билдирилади. Бундай практика Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунловчи акти принципларига ва инсон ҳуқуқларини муҳофаза этиш ҳақидаги бошқа халқаро битимларга зиддир.

Италиянинг шимолий-шарқий районида табиий офат зилзиладан зарар кўрганларга ёрдам кўрсатилмоқда. Барча аҳоли палаталарга кўчиб чиқди. Уларга шошилинч озиқ-овқат маҳсулотлари, дори-дармонлар, техник ёрдам кўрсатилмоқда. Суратда: зилзиладан зарар кўрган участкаларнинг бирида.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

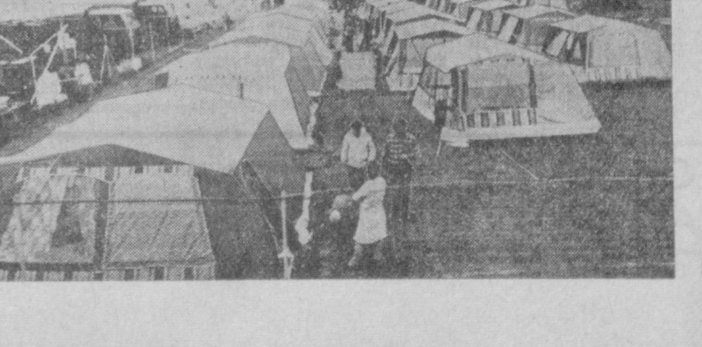

КЎРГАЗМАЛИ АГИТАЦИЯ — БЕШ ЙИЛЛИК ХИЗМАТИДА

Республикамиз жамоат ташкилотлари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда, оммани хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини бажаришга сафарбар этишда, партия ва ҳукуматимиз қарорларини пропаганда қилишда, меҳнат коллективлари социалистик мусобақасини авж олдиришда кўргазмали агитация воситаларидан кенг фойдаланмоқдалар. Социалистик мусобақани пропаганда қилишда кўргазмали агитация воситаларидан фойдаланиш юзасидан ўтган йили ўтказилган республика кўрик-конкурсига яқинда якун ясадик. Кўрик давомида Тошкент, Андижон, Фарғона, Навоий шаҳарлари ва бир қатор районларда тўпланган тажрибалар умумлаштирилди.

Ўтказилган кўрикда уч ярим мингдан ортиқ йирик саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, бир ярим минг колхоз ва совхоз, уч мингдан ортиқ маданий оқартув муассасалари иштирок этди. Кўрикни ўтказишга шаҳар, район партия комитетлари, йирик корхоналар, қурилишлар партия комитетлари ҳузурида кўргазмали агитация бўйича ташкил этилган методик советларининг аъзолари, касаба союз ходимлари, Ўзбекистон рассомлар Союзи аъзолари, маданий оқартув муассасаларининг ходимлари жалб этилди.

Кўпгина меҳнат коллективлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини арзонлаштириш, тежамкорлик учун курашни кучайтириш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашда турли хил стендлар, диаграммалар, плакатлардан оқилона фойдаланмоқдалар. Ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, рационализатор ва ихтирочилар, мураббийлар кўргазмали агитация тили билан матҳ этилмоқда, бракчилар, интизомсизлар, дангасалар ўтли танқид остига олинмоқда.

Кўрик-конкурс кўргазмали агитация бўйича методик советлар фаолиятини активлаштиришга ёрдам берди. Бир қатор саноат корхоналари колхоз ва совхозларда социалистик мусобақанинг кенг ошкоралигини таъминлашда кўргазмали агитациянинг янги хил формалари туғилди. Рассомлар ва маданий оқартув муассасалари активлари тушунарли тилда, омма онгига тез етиб борадиган формада новаторлар тажрибасини ҳикоя қилиб бердилар. Айниқса, СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи цехларидаги кўргазмали агитация жиҳозлари мазмунлилиги билан ажралиб туради. Бу ерда социалистик мусобақанинг бориши, цехлар, бригадаларнинг асосий мажбуриятлари ва уларнинг бажарилиши мунтазам ишчиларга маълум қилиниб борилади. «Завод ўнинчи беш йилликда», «Тракторсозлар», «Социалистик мусобақа якунлари», «Сифат — бош масала» каби стендлар корхона ҳаётини кўрсатиб турибди.

Янгийўл пахта тозалаш заводи, Бекобод темир йўл-автомобиль транспорти ишлаб чиқариш бирлашмаси, Оҳангарон цемент комбинати, Юқори Чирчиқ район автотранспорт корхонасида ҳам кўргазмали агитация воситаси билан кундалик ҳаёт қўяётган вазифалар ифода этиляпти. Бу корхоналарнинг қизил бурчаклари, фойе интерьерлари намунали жиҳозланган.

Тошкент области колхоз ва совхозларида ҳам кўргазмали агитация таъсирчанлигини оширишга катта эътибор беріляпти. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Свердлов номли, «Ленинский путь», «Ўзбекистон» колхозларида, Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, Оққўрғон районидаги Калинин номли колхоз, Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхозида социалистик мусобақанинг ошкоралигини пропаганда қилишда, илғорлар тажрибасини оммалаштиришда кўргазмали агитация воситалари қўл келяпти. Кўргазмали агитациянинг «Молния», «Жанговар варақа» каби формалари барча жойларда кенг қўлланилмоқда. Дала шийпонларида ва фермаларда ҳар бир меҳнат коллективининг социалистик мажбуриятлари махсус шчитларда ёзиб қўйилган. «Механизатор бурчаги», «Чорвадор бурчаги» эса илғор тажрибаларни кенг ёйишда касаба союз ташкилотларига кўмакдош бўлмоқда.

Касаба союз ҳаёти

Тўққизинчи беш йилликда социалистик мусобақани кенг пропаганда қилишда Ўзбекистон иссиққа чидамли ва қаттиқ қотишмали металлар комбинати партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари кўргазмали агитациядан ўринли фойдаландилар. Корхонада кўргазмали агитацияни намунали йўлга қўйиш бўйича ўтказилган кўрик-конкурс низоми барвақт ишлаб чиқилди. Кўрик шартлари барча цех ва бригадаларга етказилди.

Кўргазмали агитация ишини яхшилашда пойтахт областининг маданий оқартув муассасалари маълум ишларни амалга оширдилар. Ўзбекистон металлургия, Тошкент трактор заводлари, Тошкент тўқимачилик комбинати, «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси, Олмалиқ кон-металлургия комбинати рассомлари ўз корхоналарини безаш билан чегараланиб қолмай, оталиққа олинган колхоз ва совхозларга ҳам яқиндан ёрдам бердилар. Маданият саройлари рассомларининг кучи билан қишлоқ учун 500 га яқин плакат тайёрлаб берилди. Тошкент область касаба союзлари Совети дала шийпонларини жиҳозлаш учун ўн мингдан ортиқ плакат юборди. Тошкент область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими илғор коллективлар тажрибаси мужассамланган плакатлар тайёрлади.

Биз республика кўрик-конкурсининг муваффақиятли ўтиши учун зарур тадбирларнинг ҳаммасини амалга оширдик. Кўрик-конкурс планига мувофиқ республикалараро касаба союз ходимларни қайта тайёрлаш курсида безатувчи рассомлар, касаба союз ташкилотлари секретарлари, фабрика ва завод маҳаллий комитетлари раисларининг семинарларини ўтказдик. Бу семинарларда асосан гап социалистик мусобақани кўргазмали агитация моситалари билан кенг пропаганда қилишни намунали уюштириш устида борди. Тингловчилар ҳузурида халқ хўжалиги планларини муваффақиятли бажарилишини таъминлашда кўргазмали агитация воситаларининг роли ҳақида лекциялар ўқилди.

Безатувчи рассом, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби В. Евенко, Ўзбекистон ССР рассомлар союзининг аъзоси А. Четкаускас, график рассом Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Н. Леушин ва бошқа ўртоқлар кўргазмали агитация воситалари мазмунли ва таъсир кучини оширишга ёрдам берувчи маслаҳатларни ўртага ташладилар.

Кўрик конкурсда муваффақиятли қатнашган кўпгина корхона ва хўжаликлар республика ташкилий комитетининг III даражали дипломлари билан тақдирландилар. Мукофотланганлар орасида СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи, Олмалиқдаги В. И. Ленин номли кон-металлургия заводи, Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси маданият саройи, «Чирчиқсельмаш» заводи, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози ва бошқа коллективлар бор.

Ишлаб чиқаришни юксалтиришда, социалистик мусобақа таъсир кучини оширишда кўргазмали агитация қанчалик катта роль ўйнаганлигини биз кўрик давомида яна бир бор ҳис этдик. Ҳозир барча меҳнат коллективлари КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли бажариш учун катта курашга отланган бир пайтда кўргазмали агитация кўламини яна ҳам кенгайтириш керак. Барча воситалар билан партиямиз ленинча ички ва ташқи сиёсатини, совет турмуш тарзини кенг пропаганда қилиш, ўнинчи беш йилликда белгиланган улуғвор вазифаларни омма онгига чуқурроқ сингдириш лозим.

Н. МАҲМУДОВА,
Ўзбекистон касаба союзлари совети секретари.

ҒАЛЛАКОРЛАР ШАЙЛАНМОҚДА

Бу йил Бўстонлиқ райони қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 6355 гектар ерда ғалла, 700 гектар ерда маккажўхори етиштирмоқдалар. Давлатга 7100 тонна ғалла сотилади. Ҳар гектаридан 70 центнердан маккажўхори ҳосили олинади. Шу кунларда ғалла ўримига қизғин тайёргарлик кўрилаётир. Мавжуд 33 та комбайндан 29 таси тайёр қилиб қўйилди. Ғалла тозалайдиган машиналарнинг аксарияти шай бўлиб турибди.

Жданов номли колхоз ғаллакорлари ўрим-йиғимга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу хўжалик деҳқонлари 1448 гектар ернинг ҳар гектаридан 13 центнердан ғалла ҳосили олишга, маккажўхори ҳосилдорлигини 100 центнерга етказишга бел боғлаганлар.

Ғаллачилик бригадасига тажрибали деҳқонлардан Айтқул Алиев раҳбарлик қилмоқда.

Яқинда ғалла ўрим-йиғимига тайёргарликка бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда илғор комбайнчилар, шоферлар ўз зиммаларига конкрет мажбурият олдилар. Жумладан, КПСС аъзоси Ўрдабек Қулбоев бу йилги мавсумда 300 гектар, Қўрғонбой Рискелдиев эса 280 гектар майдондаги ғаллани ўриб беришга аҳд қилди. Улар ўзларига тегишли техникани ремонтдан чиқариб, тахт қилиб қўйдилар. Ҳар икки мусобақадош бошлаб берган ташаббус бошқаларни ҳам унумли меҳнат қилишга руҳлантирмоқда.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ўзаро мусобақа шартларини ишлаб чиқди. Ана шу шартга кўра ғолиб чиққан комбайнчи 75 сўмлик костюм-шим билан шофер эса 55 сўмлик совға билан тақдирланади.

Бундай илғор комбайнчилар сафи кенгайиб бормоқда. «Хўжакент» совхозидан Қўрғон Икромов, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозидан Маннон Абдурасулов, Карл Маркс номли колхоздан Рискелди Қурбонов сингари комбайнчилар ғалла ўримига ҳар тарафлама тайёргарлик кўрмоқдалар.

Лекин ҳамма хўжаликларда ҳам ғалла ўрим-йиғимига тайёргарлик кўнгилдагидек деб бўлмайди. Масалан, «Қизилту», «Ленинград» колхозларида ҳалигача мавжуд комбайнлар тўла ремонтдан чиқарилмаган. Шуниси ажабланарлики, «Ленинград» колхози ўтган йили ҳам бу соҳада сусткашлик кўрсатган эди. Танқиддан тегишли хулоса чиқариб олмаганликларига ажабланади, киши.

Ғалла — эл бойлиги. Унинг ҳар бир килограммини эъзозлаб, сира нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш учун барча тадбирларни амалга оширайлик.

А. АСИЛОВ.

ҚАРДОШЛАР ЭКРАНИ

ОЗАРБАЙЖОН

1968 йил октябрида Тошкентда ўтган Осиё ва Африка мамлакатларининг биринчи халқаро кинофестивалида Озарбайжон кино усталари «26 Боку комиссари» бадиий фильми билан қатнашиб, кино санъатида анча юксак чўққига кўтарилганликларини намойиш қилган эдилар.

Иккинчи ва учинчи Тошкент халқаро кинофестивалларида ҳам Озарбайжон кинематографчилари ўз анъаналарига содиқ қолиб, бадиий ва ғоявий юксак фильмлари билан иштирок этдилар. Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларининг IV халқаро кинофестивалида улар «Сўнаётган гулханлар шуъласи» бадиий фильми билан қатнашмоқда. Бу фильм 21 май куни Санъат саройида намойиш этилди. Кино картина кўрсатилиши олдидан фильм ижодкорлари билан томошабинлар учрашуви бўлди. Учрашувда кинолента сценарийсини ёзган ёзувчи Анор, режиссёр Тофиқ Тоғизода ҳамда бош ролларни ижро этган актёрлар қатнашди.

Кинокартина кенг экранли, рангли, икки серияли бўлиб, «Менинг Дада Горгудим китоби» эпоси асосида яратилган. «Дада Горгуд» («Сўнаётган гулханлар шуъласи») фильми марказида Озарбайжон халқининг олис ўтмишдаги ҳаёти туради. Авторлар халқ тақдири ҳақида, унинг ўша тарихий воқеаларда тутган ўрни ҳақида аниқ тасаввур беришга ҳаракат қилганлар.

... Хасан хон бошчилигидаги ўғуз қабиласининг қонхўр босқинчи Қипчоқ Маликка қарши кураши узоқ йилларга чўзилиб кетади. Бу курашнинг қийинчилиги шунда эдики, ўғуз қабиласи бир ёқадан бош чиқаролмайди, Қабиланинг нуфузли эрларидан бири Алп Арузнинг сотқинлиги қабила бошига кўп кулфатлар келтиради. У қабиланинг ботир йигити, хўкиз ва йўлбарсни яккама-якка олишувда йиқитган паҳлавони Байрекни ўлдиради. Хасан хонга қарши куч тўплаб жанг қилади. Бу жангда асосан қабиланинг оддий кишилари жабр тортади. Курашда кўплар қирилиб кетади, чодир ва ўтовлари ёниб кетади... Лекин халқ барча қийинчиликларга чидайди, тобланади.

Кинокартина одамларнинг ер ҳайдаб, уруғ сепаётган тинч меҳнат даври лавҳалари билан тугайди. Кино эпоснинг бош мақсади кекса Дада Горгуднинг «Агар сен ерни қўриқлай билмасанг, у ерга экин экишнинг ҳам ҳожати йўқ. Агар сен экин эколмасанг, у ерни қўриқлашнинг ҳам ҳожати йўқ» деган доно сўзлари билан якунланади.

Фильм ватанга муҳаббат ва садоқатни, дўстлик ва биродарликни тараннум этади.

Кинолентани студиянинг таниқли оператори Расм Исмоилов суратга олган. Экранлаштирувчи рассом — Нодир Зайналов, музика басталаган композитор — Эмин Собит ўғли, фильмдаги бош ролларни театр ва кино артистларидан Г. Мамедов (Дада Горгуд), Р. Балоев (Байрек), Г. Гадоев (Хасан хон), Ш. Мамедова (Бурли хотин), Л. Шиклинская (Бонучечак), Г. Қурбонов (Қипчоқ Малик), Ф. Юсуфов (Турол), Г. Тохадзе (Алп Аруз)-лар ижро этади.

Суратда: фестиваль иштирокчиларидан Бангладешлик актёрлар Рози Самад ва Утджал.

Л. Глауберзон фотоси.

ГРУЗИЯ

...МИЛИЦИЯ формасидаги ёш йигитчанинг табассум ва ҳаяжон тўла нигоҳи пиллапояга қадалади. Пиллапоядан хушрўйгина қиз тушиб келмоқда. Қиз йўл ёнидаги йўлакча бўйлаб кета бошлайди. Йигитча чорраҳада машиналар оқимини бошқариб турган ўрта яшар шеригига ниманидир шивирлайди. Кейин «Милиция» ёзуви бор сариқ ранг «Москвич»-га ўлтириб, қиз ортидан етиб боради. Машинани қиз қадамига мос секин ҳайдаб кетаверади.

Бу ҳол ҳар куни кундузи такрорланади. Кечқурун эса, йигит машинаси билан қиз яшайдиган кўпқаватли уй рўпарасига келиб, то қиз чироғи ўчгунча туради. Қиз ҳам буни сезади. Деразадан қарайди. Қизнинг қалби йигитча томон талпинаётгани чеҳрасидан сезилиб туради. Аммо бу қизнинг отасига ёқмайди. У ҳам деразадан қарайди. Унинг нигоҳида бошқача мазмун. Бу ҳол ҳар куни кечқурун такрорланади.

Лекин... авария. Йигитча ўз постида йўқ. Уни қидиришади... Қиз яшайдиган уй рўпарасида машинаси билан турган йигитчани топишиб, олиб кетишади. Бироқ уни бошқа машинага ўтказиб, унинг машинасини бошқа киши ҳайдаб кетади. Қиз буни деразадан кўриб туради. Юраги нотинч ура бошлайди.

Энди йигитча ишдан ҳайдалган, шу сабабли ҳар кунги кузатиш жойига аҳолига маиший хизмат кўрсатувчи аравачали мотоциклда келади. Қиз «Милиция» машинасининг сигналини кутади. Безовта бўлиб кутади-ю, сигнал эшитилмайди. Кийиниб ташқарига чиқади. Мотоциклда кутиб турган йигитчани пайқамайди. Олдидан ўтиб кетади. Йигитча ҳайрон... Қиз ортидан мотоциклни секин ҳайдаб бораверади ва...

...Ёш йигит учқур отини қирдан-қирга сакратиб келмоқда. Бир қиз уйи дарчасидан унга мафтун боқади. Қиз йигитга «Мен сени севаман, олиб кет» дегандай ишора қилади. Буни кўрган кампир дарчани шартта бекитиб, йигитга «Олиб кетолмайсан» дегандай хўмрайиб қарайди. Тунда қизга соқчиликни кучайтиради. Йигит барибир тунда келиб, қизни ўғирлаб қочади. Соқчилар уни тутиб олиб, қайтариб келишади. Йигит «қиз»ни яна ўғирлаб қочади. Аммо негадир ортидан соқчилар қувмайди. Анча йўл юргач, соқчилар олдидан чиқади. Соқчилар қаҳқаҳ отиб кулади. Йигит ҳайрон. От ортига мингаштириб олган, чакмон ёпинган «қиз» юзини очса, кампир. Йигит мулзам бўлиб қолади. Қизга соқчиликни янада кучайтиради. Беш — олтита кучукни бир-бирига боғлаб ҳовлига қўяди. Сал шивир бўлса хабар топайлик деган мақсадда, кучукнинг биттасига катта мис кўза кийдириб қўйишади... Хуллас, йигит қизни олиб қочиб кетади.

Биз баён қилган бу лавҳалар Грузия экран усталарининг Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларининг Тошкент IV Халқаро кинофестивалига келтирган уч новелладан иборат «Сенинг қудратинг буюк, муҳаббат» фильмининг биринчи ва учинчи новеллаларидир. Иккинчи новеллада ўқишга борган икки ёш санъаткор саргузаштлари ҳикоя қилинади.

«Сенинг қудратинг буюк, муҳаббат» фильмининг ютуғи шундаки, у— барча тил учун баравар: фильм қаҳрамонлари бир оғиз ҳам сўзламайди. Лекин уларнинг нигоҳларидан нима демоқчи бўлганликлари ички кечинма ҳамда драматик ҳолатларини томошабинлар аниқ тасаввур эта олади. Залда кулги уйғотадиган комик ҳолатлар кўп.

Грузия кинематографчилари ҳар бир Тошкент Халқаро фестивалида янги муваффақиятларидан гувоҳлик берувчи киноленталар билан қатнашиб келмоқда. Жумладан, II Халқаро кинофестивалида Шота ва Нодар Манагадзеларнинг «Сенинг ҳароратли қўлларинг» бадиий фильми билан иштирок этган бўлса, III Халқаро кинофестивалида «Ғалати одамлар» бадиий фильми билан қатнашиб, фестивалдан-фестивалгача эришган ютуқларини намойиш қилганди. Мазкур фестивалда намойиш этилган фильм ҳам грузин кино санъаткорларининг изланишларидан бир нишонадир.

Э. МУҲАМЕДОВ.

Фестивалда машҳур ҳинд кинорежиссёри Раж Капур укаси ҳамда кичик ўғли Риши Капур билан биргаликда қатнашмоқда.

Суратда: Риши Капур Самарқандда.

С. Маҳкамов фотоси.

Спорт

СССР ФУТБОЛЧИЛАРИ ФИНАЛДА

СССР ёшлар терма командаси Европа биринчилигининг финалида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлди. Совет футболчилари Керкрадда Голландия терма командаси билан иккинчи учрашувни ўтказди. Бу сафар майдон эгалари 1:0 ҳисобида устун келишган бўлса-да, икки ўйин натижасига кўра (биринчи матчда футболчиларимиз 3:0 ҳисобида устун келишган эди) СССР терма командаси финалга чиқди. Футболчиларимиз Европа чемпионатининг олтин медали учун ҳал қилувчи ўйинда Венгрия командаси билан учрашади.

СССР КУБОГИ УЧУН

СССР кубоги учун ўтган куни Одессада маҳаллий «Черноморец» футболчилари пойтахт динамочиларини қабул қилишди. 0:1 ҳисобида ютқазиб турган москвалик футболчилар ўйин тугашига бир минут қолганда ҳисобни тенглаштирдилар. Қўшимча берилган вақтда эса динамочилар 3:2 ҳисобида ғолиб келиб, чорак финалга чиқишди.

БАСКЕТБОЛЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИ

Францияда баскетбол бўйича аёллар ўртасида Европа чемпионати ғолиблари кеча маълум бўлди. СССР командаси Франция спортчиларини 83:56 ҳисобида мағлубиятга учратиб, беш ўйиннинг ҳаммасида ғолиб келдилар. Олтин медалга даъвогарлардан ҳисобланган Чехословакия командаси эса Италия баскетболчиларини 60:51 ҳисобида енгиб, 4 та очко тўпладилар.

Кеча СССР — Чехословакия ўртасидаги учрашувда қитъа ғолиби маълум бўлди.

ТЕРМА КОМАНДА САФИДА

Польшанинг Бидгоще районида эшкак эшиш бўйича ўтказилган халқаро турнирда саккиз мамлакатнинг энг кучли спортчилари иштирок этди. Мамлакат терма командаси сафида қатнашган тошкентлик Николай Иошенко 500 метрга якка мусобақалашишда 1 минут 56,4 секунд натижа кўрсатиб, иккинчи ўринни эгаллади ва терма командамиз ютуғига муносиб ҳисса қўшди.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ШАҲАР 57-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1976—1977 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МЕТАЛЛ БЎЙИЧА ТОКАРЛАР, ФРЕЗЕРЧИЛАР, МЕБЕЛЧИ-ДУРАДГОРЛАР, ҚОЛИПЧИЛАР, ЭЛЕКТР-ГАЗ ПАЙВАНДЧИЛАР, САНОАТ УСКУНАЛАРИНИ РЕМОНТ ҚИЛУВЧИ СЛЕСАРЬ-МЕХАНИКЛАР, КАБЕЛЬ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЭЛЕКТРОМОНТЕРЛАРИ, ЭЛЕКТРОМОНТЁРЛАР, ХОЛОДИЛЬНИКЛАРНИ РЕМОНТ ҚИЛУВЧИ МЕХАНИКЛАР(юқоридаги касблар бўйича ўқиш муддати уч йил).

МАЗКУР ГРУППАЛАРГА 8 СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ЙИГИТ ва ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртини битирувчиларга ўрта ҳунар техника билим юртини битиргани ҳақида диплом берилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Ўқувчилар ўқиш вақтида бепул кийим-кечак ва кунига уч маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ ИМТИЁЗЛИ ДИПЛОМ БИЛАН ТАМОМЛАГАН ЎҚУВЧИЛАР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ КУНДУЗГИ БЎЛИМЛАРИГА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ СТАЖИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўқиш даври меҳнат стажига ҳисобланади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри —164, «Высоковольтный» массиви, 3-сектор, (7-поликлиника ёнида, 19, 41-автобусларнинг охири, 4-автобуснинг «Морозов кўчаси, 13, 22-трамвайларнинг «Маиший хизмат кўрсатиш уйи» бекатлари).

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ

АЙРИМ ФАНЛАР ЧУҚУР ЎҚИТИЛАДИГАН ҚУЙИДАГИ МАКТАБЛАРНИНГ 9-СИНФЛАРИГА

1976—1977 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ 50-МАКТАБ (ўқиш рус тилида) — **физика ва математика чуқур ўқитилади;**

ОКТЯБРЬ РАЙОНИДАГИ 115-МАКТАБ (ўқиш ўзбек тилида)— **физика ва математика чуқур ўқитилади;**

ЛЕНИН РАЙОНИДАГИ 110-МАКТАБ (ўқиш ўзбек ва рус тилларида)— **математика чуқур ўқитилади, ҳамда рус тилида физика чуқур ўқитилади;**

МАТЕМАТИКА ЧУҚУР ЎҚИТИЛАДИГАН 2, 71, 94, 103, 106, 166, 204, 173-МАКТАБЛАРГА;

ФИЗИКА ЧУҚУР ЎҚИТИЛАДИГАН 40, 73, 140-МАКТАБЛАРГА;

ХИМИЯ ЧУҚУР ЎҚИТИЛАДИГАН 89, 111-МАКТАБЛАРГА;

БИОЛОГИЯ ЧУҚУР ЎҚИТИЛАДИГАН 81, 101-МАКТАБЛАРГА;

АДАБИЁТ ЧУҚУР ЎҚИТИЛАДИГАН 163, 169-МАКТАБЛАРГА;

ТАРИХ ЧУҚУР ЎҚИТИЛАДИГАН 5, 9-МАКТАБЛАРГА.

Шунингдек, 71, 106, 110-мактабларнинг математика чуқур ўқитиладиган, ҳамда 110, 115, 140-мактабларнинг физика чуқур ўқитиладиган 8-синфларига ҳам ўқувчилар қабул қилади.

АРИЗА МАКТАБ ДИРЕКТОРИ НОМИГА ЁЗИЛИБ, УНГА МАЪЛУМОТИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲУЖЖАТ ҲАМ ҚЎШИБ ТОПШИРИЛАДИ.

ТАҚДИР ТАБАССУМИ

ЛАВҲА

...Ҳаким аканинг бугун руҳи тетик. Халатини эгнига кийди-да, бир-бир қадам ташлаб ҳовлига тушди.

Ҳамма ёқда баҳор нафаси, қийғос очилган анвойи гуллар майин шабадада оҳиста тебраняпти. Фавворалардан отилаётган мовий сув зарралари қуёш нурида ажиб товланяпти.

Ҳаким ака кўп юрмади. Яна оёқда оғриқ турмасин, деб, гулзор ёнгинасидаги ўриндиққа ўтирди. Атроф гавжум. Шифохона дарвозасидан одамлар кириб-чиқиб турибди. Серсоя йўлкаларда ҳам одамлар. Оёққа турган беморлар шошмай сайр қилишяпти.

Ҳаким ака анчагача ўтган-кетганларни кузатиб ўтирди. Энди тураман, деганда гулзор оралаб оҳиста қадам ташлаб келаётган ўрта бўйли, буғдой ранг, қотмагина кишига кўзи тушди. Чеҳраси танишдек туюлди унинг. Қаерда кўрган эканман, деб Ҳаким ака бир зум ҳаёлга толди. Бўй-басти, қош-кўзи— ҳаммаси таниш. Лекин қаерда у билан бирга бўлганлигини бир зум эслолмай турди.

— Ассалому алайкум.

Ҳалиги киши ялт этиб Ҳаким акага қаради. Қаради-ю кейин у ҳам бир зум кўзларини узолмади.

— Ҳакиммисан?

— Тоҳирмисан?

Ҳаким ака қандай қилиб ўрнидан туриб кетганини билмай қолди. Ҳассаси сирғалиб ерга тушди. Икки дўст унсиз бир-бирларининг бағрига отилишди. Кўзларидан қувонч ёшлари қуюлиб келарди. Бир-бирларига боқиб ҳеч тўйишмасди, бир-бирларини бағриларидан ҳеч бўшатгилари келмасди. Одамлар уларни кўриб ҳайрон эди. Ҳарбий гимнастёркани бирга кийиб, бирга жангга кирган икки қуролдош дўстнинг 35 йилдан сўнг биринчи марта яна дийдор кўришаётганлигини улар ҳозир билишмасди.

— Ҳайрият, тирик экансан. Яна юз кўришдик, — деди Ҳаким ака ниҳоят кўз ёшларини артар экан. — Не-не дўстлардан жудо бўлдик урушда. Бирга ўқиган ўша йигитлардан ҳозир саноқли кишилар қолган.

Қуролдошлар ёдига ёшлик йиллари тушди. Уруш бошланганида Ҳаким Мўминов Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат инженерлари институтининг 4-курсида ўқир эди. Ватан ҳимоясига отланган тенгқурларига қўшилиб тўғри ҳарбий комиссариатга борди.

Ўша кунлар кечагидек эсида. Вокзал одамларга тўла. Духовой оркестр садолари олис-олислардан ҳам эшитилиб турарди. Кузатгани чиққан ота-оналар, ёр-биродарлар фронтга отланган ўғлонларга оқ йўл ва зафар тилаб қолишар эди.

Ҳаким ва унинг дўстлари тушган поезд эрта тонгда бир шаҳарга кириб келди. Шу ерда улар ҳарбий пиёдалар билим юртида бир йилча таълим олишиб, Совет Армияси офицери бўлиб етишишди. Тоҳир билан Ҳаким билим юртида танишган эди. Бирга ётиб, бирга туришди. Курс программасини бирга эгаллашди. Иккаловлари тугишгандан ҳам аъло қадрдон бўлиб қолишди. Ўқиш тугаб, қисмларга бўлиниб кетишгандан сўнг бир-бирларини «йўқотиб» қўйишган эди.

Ҳаким 118-ўқчи полки билан Калугага йўл олди. Тоҳирни эса Жанубий Урал ҳарбий округи ихтиёрига юборишди. Орадан кўп ўтмай ўз ихтиёри билан ҳаракатдаги армияга қўшилиб кетди. Жангчилар билан кўпгина шаҳарларни фашистлардан озод этди. Лекин Волховда қаттиқ яраланди-ю, кейин жанговар сафга қайта олмади.

Ўша кезларда Ҳаким взвод командири эди. Калугадан сўнг Воронеж, Сталинград, Курск, Майкоп, Туапсе каби шаҳарлар учун бўлган жангларда қатнашди. Жангларда олти марта яраланди. Соғайиб яна душман изига тушди. Фашистларга қирон келтириб Польша ерларигача кириб борди. Кўрсатган мардлиги ва қаҳрамонликлари учун «Қизил Юлдуз», II ва III даражали «Шуҳрат» орденлари билан тақдирланди.

— Кейинги орден тарихи қизиқ бўлган, — деб ҳикоя қилади Ҳаким ака. — Эрта тонгда ўрмонзорни оралаб жангга киришимиз керак эди. Дарахтлар устида эса душман «кукушка»лари ўрнашиб олиб, ерда кўринган жангчини билдирмай қулатарди.

— Ўрмонзорни «кукушка»лардан тозалайсиз, — буйруқ берди рота командири Ҳакимга.

Ҳаким ёнига довюрак йигитлардан етти кишини олди-да, дарахтлар оралаб ўрмон ичкарисига кириб кетди. Йигитлар усталик билан ҳаракат қилиб, душманнинг икки «кукушка»сини қўлга олдилар. Қолганларини эса дарахтдан отиб туширдилар. Шу операцияни моҳирлик билан бажарган взвод командири Ҳаким Мўминов III даражали «Шуҳрат» ордени билан мукофотланди.

Ҳаким урушдан қайтгандан сўнг яна ўқишни давом эттирди. Институтни муваффақиятли тамомлаб йирик саноат корхоналарида кўп йиллар меҳнат қилди. Янги-янги ихтиролари билан шуҳрат қозонди. Ҳозир у — техника фанлари кандидати, Тошкент Халқ хўжалиги институтининг доценти.

Тоҳир Мирпўлатов ҳам урушдан қайтгач етук мутахассис бўлиб етишди. Тоҳир ака ҳозир Ўрта Осиё ирригация илмий текшириш институтининг моҳир инженери. Беш фарзанднинг отаси. Ўғил-қизларининг ҳаммаси уйлик-жойлик.

— Шифохонадан чиққанимиздан кейин бизнинг уйда оила аъзоларинг билан учрашамиз, — деди Тоҳир ака дўстига.

— Йўқ, аввал бизникида учрашамиз. Чунки, сени биринчи бўлиб мен таниб қолдим, — дейди Ҳаким ака.

Дўстлар чақчақлашиб анчагача ўтиришди. Кейин палатада суҳбат яна давом этди. Қадрдонларнинг бир-бирларига меҳру-муҳаббати барчани ҳайратга соларди. Икки дўст яқинда шифохонадан соғайиб, кучларига куч қўшилиб чиқиб кетишди. Шу якшанбада ҳар иккала оила аъзолари жамул-жам бўлишиб қайтадан топишган дўстларни шарафлашади.

Ж. НОСИРОВ.

Суратда: ўттиз беш йил дан сўнг топишган қуролдош дўстлар Тоҳир Мирпўлатов ва Ҳаким Мўминов.

А. АБАЛЯН фотоси.

НАФС БАНДАЛАРИ

— Икки шиша «Экстра»-дан берсангиз, — илтимос қилди харидор сотувчидан.— Шу денг, кутилмаганда меҳмонлар келиб қолишса борми.

Абдулла бундай қараса йигит нотаниш. Ҳавфсиради шекилли, пештахталарга қараган бўлиб, афсусланган қиёфада деди:

— Буни қаранг-а, кечагина тугаган эди. Арзимаган илтимос билан келсангиз-у, ҳожатингизни чиқара олмасак. Ошна-оғайни деганларидек олиб қўярдим қурғурдан бир-икки яшик. Бу гал хотирадан фаромуш бўлибди. Узр ака, узр.

Ҳафсаласи пир бўлган харидор «на чора» дегандек «ширинсўз» сотувчига раҳмат айтиб, эшик томон юрди. Лекин у ташқарига ҳали чиқишга улгурмасданоқ пойгакда икки киши кўринди. Уларнинг «қиттак — қиттак» қилиб олишганини қизарган кўзларидан, ҳатти ҳаракатлари-ю, қўпол «ҳазил»ларидан билиш мумкин эди.

— Ҳой Абдулла! Қани анави бўйи узундан иккита ўравор, — деди ўрта бўй, миқтидан келган киши 10 сўмликни узатаркан.

— Тугаган эди-ку, ака-хон, — муғомбирона кўз қисди сотувчи.

— Гапни айлантирма, оладиганингни ол-да, ишни битир!

— Ҳазил, ҳазил ака. Сизларга «йўқ» деб бўладими? — Мана ҳозир «есть» қиламиз-да, — 6-магазин сотувчиси Абдулла Акромов кўз очиб юмгунча икки шиша «Экстра»ни пакетга солиб, мижозига узатди. — Келиб туринг, ака.

«Чиллаки чиллакини кўриб»... деганларидек юлғичлиқ ва олғирликда Акмал Содиқхўжаев мудирлик қилаётган 34-магазин ходимлари ҳам қолишмайди. Грамм ҳамда тийинларни пул ўрнида кўрмайдиган бу шахслар учун тош-у тарозидан уриш, қайтимдан чўтал олиб қолиш одатдаги бир холдир.

— Бир товуққа ҳам дон керак, ҳам сув, — дейди ширинликлар бўлими сотувчиси Қумри Исматова.— Ахир биз ҳам инсонмиз, бизда ҳам бола-чақа, жиғилдон деганларидек бор. Харидорлардан битта-иккита конфет, 20—30 тийин ўмариб қолмасак, нима қилиб ишлаб юрибмиз.

Ҳамза райпишчеторгига қарашли айрим магазинларда сотувчилар ҳақига хиёнат қилиш у ёқда турсин кўзларини чақчайтириб оғзиларига келган сўзлар билан ҳақоратлашдан тойишмайдиган сотувчилар ҳам учрайди. Буни харидорлар 26-магазин кассачиси Эргашева билан бўлган мулоқотда неча бор «синаб» кўришган.

Бинобарин, икки оғиз сўз мазкур савдо тармоғи ҳақида. Бу ерда рўй бераётган кўнгилсизлик, савдо маданияти ҳамда қонунларининг тез-тез бузилиб турилиши хусусида олдинлари ҳам кўпгина гаплар юрарди. «Шамол бўлмаса дарахт учи қимирламайди» деганлари рост чиқиб қолди. Тасаввур қилинг: заруратга кўра магазинга кирдингиз. Озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилувчи бўлимдасиз. Рўпарангизда сочлари хурпайган, кир халатли, бурқситиб сигарет чекаётган ўсмирин турибди. Бир лаҳзадаёқ кўнгил айниб, ўзингизни ёмон хис этасиз. Лозим бўлган қайтимга ҳам рози бўлиб, турқи совуқ кашандадан, ҳавоси бузилган магазиндан тезроқ чиқиб кетишга ҳаракат қиласиз. Мабодо, ана шу «арзимаган» 40—50 тийин хусусида борди-келди гап бўлиб қолса, буёғига катта сотувчи Турғун Юсупов балогардон:

— Хато Исмоиловдан эмас, биздан ўтибди ака, — дейди у икки букилиб. — Бола ҳали ёш, эндигина кўникма ҳосил қиляпти. 46 тийин кам қайтди дедингизми? Мана, ҳозирда... Буёғини мудиримиз Султон акамлар билан бизга қўйиб берасиз. Бир «тоби»ни олиб қўяйликки, умрбод эсидан чиқармасин болакай.

Султон Умаров бошлиқ савдо тармоғида ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Аллақачонлар муддати ўтиб, тановвулга яроқсиз бўлган маҳсулотлар ҳамон харидорларга сотилмоқда. Аксинча, сариёғ, гўшт консервалари ва бошқа маҳсулотлар эса омборхоналарда чанг босиб ётибди.

Бундай юлғичлик, совет савдо қоидаларини бузиш, бебошлиқ ҳоллари райпишчеторгга қарашли 37-, 2-магазинларда ва бошқа ўнлаб савдо тармоқларида рўй бермоқда.

Савдо қоидаларининг бузилаётгани, харидорлар ҳақига қилинаётган хиёнатлардан Ҳамза район пишчеторги раҳбарларининг хабари йўқмикан деб ўйларсиз. Бизнингча, ундай эмас. Улар қайси магазинда нималар бўлаётганини билишади, лекин қатъий чора кўриш, қонунбузарларни жиловлаб қўйиш борасида иродасизлик қилишмоқда.

Кадрлар масаласи ҳам дуруст йўлга қўйилган деб бўлмайди бу ерда. Кадрлар қўнимсизлиги уччига чиққан. Узоққа бормай, фақат шу йилнинг дастлабки кварталига назар ташлайлик. Шу давр мобайнида райпишчеторгга 103 киши қабул қилиниб, 62 сотувчи ишдан бўшатилган. Ёш савдо ходимларининг ўз устида ишлашлари, малака оширишлари, муносиб ёшларни комсомол сафига жалб этиш каби масалалар устида ҳеч ким бош қотирмайди. Райпишчеторгдаги 887 кишидан атиги 88 таси комсомол аъзоси.

Ҳамза район партия, совет ташкилотлари, Тошкент шаҳар савдо бошқармаси бундай ҳолларга кескин зарба беришлари, совет савдоси қонун ва тартибларини бузиб, ўз манфаатлари йўлида харидорлар ҳақига хиёнат қилаётган, уларга қўпол муомалада бўлиб, нотўғри йўлга кириб бораётган бундай шахсларга нисбатан шафқатсиз бўлишлари ва қатъий чора кўришлари керак.

Я. САЛИМОВ.

Телевидение

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 14.40 — **Ватангадолар** (бадиий фильм, 1-серия). 16.10 — Дўстлик трассаси. 16.40— ТОШКЕНТ. 16.45 —Мультфильм. 17.00 — Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари IV халқаро Тошкент кинофестивалининг тантанали ёпилиш маросими. 19.15 — «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуковнинг халқаро мавзулардаги суҳбати (Москва). 20.05 — **«Ахборот».** 20.20 — **Шукур Бурхонов** (фильм-портрет). 21.05 — **«Ахборот».** 21.25 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Пахтакорларнинг олтин қўллари. 22.50 — **Учар йигит** (бадиий фильм). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.05 — ТОШКЕНТ. 10.10 — Янгиликлар. 10.20 — **Экран хандаси.** 11.00— Концерт. 12.00— Физкультура ва спорт (тележурнал). 12.30 — **Душанбагача омон бўлсак** (бадиий фильм). 16.40 — МОСКВА. 20.35—Бадиий фильм. 22,30— Кинопанорама.

Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг

«УЗВОДПРИБОРАВТОМАТИКА» ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК БЮРОСИГА

металл конструкциялар (КМД) бўйича етакчи конструкторлар, инженерлар, катта инженерлар, инженерлар ва техниклар; алоқа, механика, ностандарт ускуналар, металларни совуқ ҳолда қирқиб ишлаш технологияси мутахассисликлари бўйича 1, 2, 3-категорияли конструкторлар; меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги бўйича катта инженер, токарлар, фрезерчилар, слесарлар, радиоэлектрон аппаратуралар бўйича II—IV разрядли монтажчилар

КЕРАК

Зарур бўлганларга 2—3 йил ичида турар жой берилади.

Ишчиларга автобус хизмат кўрсатади.

Мурожаат учун адрес: Бектемир шаҳри, Лихачев кўчаси, 41-уй (7, 68-автобусларнинг «Қўйлиқ» бекати). Телефон 91-48-26.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача, Эълонлар — 338142.

Р—01406. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64633. В—2565.